SELF-HELP GUIDE

GUARD

ABCD UA

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
Кафедра мовної підготовки

SELF-HELP GUIDE
НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Київ – 2023

УДК 811.111(075.4)
Р69

Рекомендовано до друку вченою радою
Київського інституту Національної гвардії України (протокол № 11 від 04.05.2023)

Автори:

Старший викладач кафедри мовної підготовки Київського інституту Національної гвардії України **Романюк В. Л.** *(змістові модулі 1 та 2).*
Викладач кафедри мовної підготовки Київського інституту Національної гвардії України **Лещенко А. В.** *(змістові модулі 3 та 4).*

Рецензенти:

– кандидат філ. наук, доцент, професор кафедри мовної підготовки Київського інституту Національної гвардії України **Посмітна В. В.**

– кандидат філ. наук, доцент, доцент кафедри методики викладання іноземних мов Українського державного університету імені Михайла Драгоманова **Гончарова Т.В.**

ISBN 978-617-8361-08-2

Self-help guide: навчальний посібник/ В.Л. Романюк, А.В. Лещенко – Київ : КІНГУ, 2023, 174 с.

Навчальний посібник «Self-help guide» призначений для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спілкування» у галузях знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та 08 «Право», для формування лексичної та граматичної компетентностей здобувачів вищої освіти 1-4 років навчання.

© Романюк В.Л., Лещенко А.В., 2023
© КІ НГУ, 2023

C O N T E N T S

Вступ	**9**
Розділ 1. Змістовий модуль 1. Професійна діяльність військового.	**10**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 1.** Parachute regiment part 2.	**10**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 2.** Details of the Battle for Mount Longdon.	**15**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 3.** In the Malvina Islands.	**18**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 4.** The Role of Sport in the Military Life.	**22**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 5.** Personal equipment part 2.	**27**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 6.** Individual Weapons part 2.	**32**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 7.** Details of the Platoon Training Programme.	**38**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 8.** Battalion organization part 2.	**42**
Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. **Самостійне вивчення № 9.** Military units part 2.	**47**
Розділ 2. Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери.	**50**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 1.** Battalion HQ part 2.	**50**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 2.** Modes of Address part 2.	**55**

Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 3.** The Football Match part 2.	**59**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 4.** The Football Fan part 2.	**63**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 5.** My Range Day.	**68**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 6.** Range Instructions part 2.	**72**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 7.** Exercise Mountain Trail part 2.	**76**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 8.** A Course of Action part 2.	**80**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 9.** UNMO part 2.	**84**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 10.** Team Briefing part 2.	**88**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 11.** Invitation part 2.	**93**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 12.** Description of the Observation Post.	**96**
Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. **Самостійне вивчення № 13.** Revision part 2.	**100**
Розділ 3.Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.	**102**
Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового. **Самостійне вивчення № 1.** OP Report part 2.	**102**
Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового. **Самостійне вивчення № 2.** Vehicle Patrol part 2.	**105**
Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.	**108**

Самостійне вивчення № 3. The Day of Life in the Legion.	
Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового. **Самостійне вивчення № 4.** Typical Military Day part 2.	**113**
Розділ 4. Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.	**116**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 1.** The Role of Operation Leopard.	**116**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 2.** Details of Operations Leopard part 2.	**120**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 3.** One Day in Corsica.	**125**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 4.** One Day from Life in Special Forces.	**129**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 5.** Parachuting part 2.	**133**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 6.** My Mission in Fantasia.	**138**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 7.** Regimental History part 2.	**143**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 8.** Living off post part 2.	**147**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 9.** How tanks fight part 2.	**151**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 10.** Details of Ambushed in Orange.	**155**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 11.** Joint Headquarters part 2.	**158**
Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 12.** The Official Visit part 2.	**163**

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. **Самостійне вивчення № 13.** Greetings and Introductions part 2.	**167**
Таблиця неправильних дієслів	**167**
Література	**172**

ВСТУП

Навчальний посібник призначений для самостійної роботи курсантів з навчальної дисципліни «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)» у галузях знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та 08 «Право», для формування лексичної та граматичної компетентностей здобувачів вищої освіти 1- 4 років навчання.

Посібник складається з чотирьох змістових модулів: Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового. Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції. На кожен змістовий модуль відведено певну кількість годин згідно з робочою програмою навчальної дисципліни «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)».

Кожне самостійне вивчення складається з навчальних питань, які призначені для формування лексичної та граматичної компетентності курсантів, а саме:

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Граматичні правила за темою заняття.
3. Вправи на формування лексичної компетентності за темою заняття.
4. Вправи для формування граматичної компетентності за темою заняття.

Обов’язковим компонентом самостійного вивчення перед модульним контролем є: підготуватись до модульного контролю: а) повторити лексичні одиниці змістового модуля; б) повторити граматичні правила змістового модуля.

Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.

На самостійне опрацювання відводиться **12 годин.**

Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.
Самостійне вивчення № 1. OP Report part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати власний рапорт SITREP/FIREREP.
4. Доповніть розповідь, використовуючи слова з таблиці.
5. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

Negative! – ніяк ні
Out! – кінець зв'язку
Roger! – прийняв, зрозумів
Send! – відправив
Wait! – очікуйте
Over! – завершив
sending station – станція відправлення
receiving station – радіоточка, приймальна станція
firing – стрільба, обстріл
location – розташування

2. Граматичні правила за темою:

Past Perfect Tense

Past Perfect Tense утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***had*** та ***третьої форми смислового дієслова.***

підмет + ***had*** + ***Ved/3*** + *решта речення.*

Для утворення ***питальної форми*** минулого перфектного часу (*Past Perfect*) необхідно допоміжне дієслово ***had*** поставити перед підметом.

Had + *підмет* + ***Ved/3*** + *решта речення?*

Заперечна форма минулого перфектного часу (*Past Perfect*) складається з допоміжного дієслова ***had,*** до якого необхідно додати заперечну частку ***not*** та ***третьої форми смислового дієслова***.

підмет + ***had + not + Ved/3*** + *решта речення*

Минулий перфектний час (Past Perfect) вживається для передачі:
•дії (стану), що завершилися до певного моменту в минулому. Такий момент

може або прямо вказуватися: *He **had finished** his work **by 6 o'clock yesterday**. – **Він закінчив** роботу **до 6 годин вечора***, або через зазначення іншої дії, яка закінчилася у минулому, після завершення першої дії: *By the time she came, **the train had already left.** – На той час, як вона прийшла, **потяг вже пішов.***

3. Написати власний рапорт SITREP/FIREREP:
Вибрати один із видів рапортів SITREP або FIREREP і написати його. Приклади рапортів розглядалися на занятті.

4. Доповніть розповідь, використовуючи слова подані в таблиці:

out send say again message SITREP wilco I say again wait roger

Call sign D25 (Advice D8 you have a SITREP): Hello D8. This is D25. *1) SITREP.* Over.
Call sign D8 (Instruct D25 to wait): *2*_____.
Call sign D25 (Instruct D25 to send message): *3)*_____
Send SITREP. Give following information:2230 hrs. Patrol vehicle broken down, located at grid 337075. 20 m west of junction with B3478 and C2080. *4)*_____
Call sign D8 (request D25 to repeat grid): *5)*_____
Call sign D25 (repeat grid): *6)*_____
Call sign D8 (Indicate you have received transmission. Instruct D25 to wait for repair vehicle to arrive): *7)*_____.
Acknowledge and level net. *8)*_____.

5. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Complete the sentences according to the model.
Model: I had already finished my work ... .
I had already finished my work before you asked me about.
I had already finished my work by 7 o'clock.
1. He had consulted the doctor ___. 2. They had left for the USA___ . 3. We had returned the book to the library __ . 4. The pupils had passed their exam in English __ . 5. The boy had watered the flowers ___ . 6. Our family had left the town ___ . 7. The brigade had built the bridge ___ . 8. We had done the work ___ . 9. The scientists had finished the experiment _____. 10. I had done my duty ____ .

Exercise 2. Replace the infinitives in brackets by the Past Indefinite or the Past Perfect.
Model: Last week we (to discuss) the performance which we (to see) at our drama theatre. – Last week we had discussed the performance which we saw at our drama theatre.
1. When I (to clean) the flat I (to begin) to watch TV. 2. The mother (to prepare) dinner by 3 o'clock. 3. My friend (to tell) me a lot of interesting he (to see) in

London. 4. She (to show) me the new dress she (to sew) herself. 5. The rain (to stop) before we (to come) home. 6. The students (to write) a difficult test by 12 o'clock. 7. My sister (to do) hometask by that time when our mother came from work. 8. The dean (to come) to the classroom before we returned from the break. 9. Our teacher (to check) our tests by 7 p.m. yesterday. 10. We (to clean) the flat before mum came home.

Exercise 3. Choose the right tense form.

Model: She went to the theatre where she (saw/had seen) a new comedy. – She went to the theatre where she had seen a new comedy.

1. The engineer went to the plant which (produced/had produced) cars. 2. The pupil read the words which the teacher (wrote/had written) on the blackboard. 3. The woman looked at the man she (loved/had loved). 4. She (cleaned/had cleaned) the room by 3 p.m. 5. The workers (built/had built) a new bridge before winter (came/ had come). 6. She showed me an English book she (bought/had bought) in Kyiv. 7. Our parents (come/had come) before we clean the house. 8. She (read/had read) the book before she went home. 9. My Granny (cooked/had cooked) cake before we returned home. 10. I (wrote/had written) the test by 6 p.m.

Exercise 4. Put the verbs in brackets into the Past Indefinite or the Past Perfect.

Model: She showed me an English book she (bought/had bought) in Kyiv. - She showed me an English book she had bought in Kyiv.

My friend said he (to be) busy all the day. He could not come to us before as he was packing his things. He was leaving the next day and everything had to be ready. When he (to finish) packing, he suddenly (to remember) that he (to forget) to put his tooth-brush in. Then he (to unpack) the bag and (to find) that he (to pack in) not his tooth-brush, but his mother's. He (to laugh) at the mistake and (to correct) it. When everything (to be) ready, he suddenly (to see) his tie hanging on the back of a chair. He (to forget) to pack it too. Now he (to become) afraid that he (to leave) something he needed. So he (to sit down) and (to make) a list of things that he (to pack) for the trip. He (to understand) that he (to leave) nothing behind.

Exercise 5. Translate into English.

1. До приїзду дітей він перебудував увесь будинок. 2. Том пофарбував паркан, перш ніж тітка прийшла додому. 3. До сьомої дощ припинився і вони вирішили прогулятися. 4. Ще до того як човен причалив до берега, туди вже приїхали всі родичі. 5. На той час, як з'явився Едем, вся родина вже знала правду. 6. Він ще не закінчив читати текст, коли викладач зупинив його. 7. Я замовила (забронювала) столик. 8. Тільки-но вони зустрілись, як пішов дрібний дощик. 9. Тільки-но я зайшов до квартири, як задзвонив телефон. 10. Том випив чашку кави перед тим, як піти на роботу.

Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.
Самостійне вивчення № 2. Vehicle Patrol part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати власний рапорт з патрулювання.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

closing down at destination – закриття в пункті призначення
entering dead space – вхід в зону «мертвого простору»
foot mobile – пересуватися пішки
stationary at – розташовуватися в
dice – кубик, жереб
vehicle patrol – патрульна машина
minefield – мінне поле
emergency maintenance – аварійне обслуговування
first aid – перша медична допомога

2. Граматичні правила за темою:

Future Perfect Tense

Future Perfect Tense означає майбутню дію, яка закінчиться до певного моменту або до початку іншої дії в майбутньому:
*The train **will have left** the station by eleven o'clock. (Поїзд залишить станцію до 11 години.)*
***I will have finished** the work before you come. (Я закінчу роботу до того, як ти прийдеш.)*

***Future Perfect Active** утворюється за допомогою допоміжного дієслова to have у Future Indefinite **(will have) і третьої форми** смислового дієслова:*

*підмет + **will have** + **Ved/3** + решта речення*

*We **will have come** back by 10 o'clock.*
*She **will have read** the book by the end of the week.*

Щоб утворити ***питальну форму*** необхідно допоміжне дієслово ***will*** поставити перед підметом, третя форма смислового дієслова зберігається:

***Will** + підмет + **have Ved/3** + решта речення?*

***Will** we **have come** back by 10 o'clock?*
***Will** she **have read** the book by the end of the week?*

Щоб утворити ***заперечну форму*** необхідно до допоміжного дієслова ***will*** додати ***заперечну частку not***, третя форма смислового дієслова зберігається:

підмет + ***will + not (won't) have + Ved/3*** + *решта речення*

*We **will not (won't) have come** back by 10 o'clock.*
*She **will not (won't) have read** the book by the end of the week.*

Примітка 1. У підрядних реченнях часу та умови, замість Future Perfect вживається Present Perfect:
We will get new flat when they have built the house. (Ми отримаємо нову квартиру, коли збудують цей будинок).

3. Написати власний рапорт з патрулювання:
Написати рапорт з патрулювання на основі рапортів, що розглядалися на практичному занятті.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. **Make up your own sentences using the following word combinations.**
Model: They will have done the work by 10 o'clock.

I	will have given	a text	by 10 o'clock.
He	will have left	a present	before the mother comes.
She	will have begun	the work	home.
It	will have writtten	the town	by spring.
We	will have done	an exercise	by 11 o'clock.
You	will have translated	an experiment	before you ring up.
They	will have stopped	raining	by tomorrow.
			by the next week.

Exercise 2. Translate into Ukrainian.
1. He will have passed his examinations before you return from Kyiv. 2. The expedition will have left for the North by April. 3. I will have given the final answer by three o'clock. 4. She will have looked up the new words in the dictionary before you come. 5. We will have left the Institute by five o'clock tomorrow. 6. I will have returned the book to the library by this time on Sunday. 7. The girls will have done the room before their mother comes home. 8. I will have done my homework by 10 p.m. 9. The teacher will have checked our tests by first lesson tomorrow. 10. I will have read the book before my mum comes.

Exercise 3. Complete the sentences according to the model.
Model: She will have done the work ____.
She will have done the work by 6 o'clock.
She will have done the work before you come.
1. They will have come ___. 2. The manager will have begun the meeting ___. 3. I will have started the work ___. 4. My friend will have left school ___. 5. Our family will have left for Canada ___. 6. My little brother will have had breakfast ___ . 7. She will have looked up the new words in the dictionary ____. 8. We will have left the Institute ____. 9. I will have returned the book to the library ___. 10. The girls will have done the room _____.

Exercise 4. Fill in the blanks using the Present Indefinite, Present Perfect, Future Indefinite or Future Perfect of the verbs in the margin.

Model: Mother will have written a letter to her by tomorrow.	write
1. Mother __ a letter to her by tomorrow.	finish
2. I __ the book by the end of the week; you may have it then.	learn
3. By the end of the term we __ about one hundred new words.	speak
4. If you ring me up after five I __ to the director and I __ to tell you everything in detail.	be able go
5. I __ to the sports ground as soon as I __ this exercise.	finish
6. We __ to the theatre or a concert if we __ our examinations successfully.	go pass

Exercise 5. Translate into English.
1. Я виконаю цю роботу до 5-ї години завтра. 2. Вони знайдуть нового актора до наступного тижня. 3. Він знайде нову роботу до наступного місяця? 4. Вона прибере кімнату до того часу, як ти повернешся. 5. Вони не придбають цей дім до кінця цього тижня. 6. Ми вирішимо усі питання до обіду. 7. Він не закінчить свою роботу, коли я йому подзвоню. 8. Ти не отримаєш листа до ранку п'ятниці. 9. Ти закінчиш цей проєкт до завтра до 9 ранку? 10. Він вже складе екзамен до того часу?

Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.
Самостійне вивчення № 3. The Day of Life in the Legion.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Вивчити граматичні правила за темою заняття.
3. Презентувати інформацію про спеціальні підрозділи України.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

recruits – новобранці
basic training – базова підготовка
previous military experience – наявний військовий досвід
lights out – відбій
retreat – спуск прапору, кінець дня
headquarters – штаб-квартира
regiment – полк
changing of the guard – зміна караулу
reveille – підняття прапору, початок дня
work detail – наряд
legion – легіон
comprise – містити, складатися з
fighting force – бойові сили

2. Граматичні правила за темою:

Неособові форми дієслова (Non – Finite Forms of the Verb)

Дієслова в англійській мові крім особових форм мають ще й неособові, які не змінюються за особами і числами, не вживаються в ролі присудка, але можуть входити до його складу. До особових форм належать інфінітив, герундій і дієприкметник.

Інфінітив і герундій мають властивості іменника, а дієприкметник – властивості прикметника. Але насамперед це – дієслівні форми, які виражають дію або стан.

Інфінітив (The Infinitive)

Інфінітив – це неособова форма дієслова, яка тільки називає дію і має властивості як іменника, так і дієслова:

*I'm glad **to see** you. She wants **to be** a teacher.*

Інфінітив, зазвичай, вживаються з часткою **to,** яка стоїть перед ним. Проте в окремих випадках інфінітив вживається без частки **to:**

а) після модальних і допоміжних дієслів ***(can (could), may (might), must, shall (should), will (would), do (did), need).***

*Shall I **do** it? You must **go** there tomorrow.*

б) після дієслів ***to let, to make, to see, to hear, to notice, to watch, to feel*** та іноді після ***to help*** (в усному мовленні та американському варіанті англійської мови):
Let *me see!*
What makes you ***think*** *so?*
I noticed him ***pass*** *a note to her.*
She helped me ***do*** *it.*
в) після словосполучень ***had better, would rather, would sooner***:
You had better ***visit*** *her at once. I would rather* ***do*** *it myself.*

Щоб уникнути повторення раніше згаданого дієслова, частка ***to*** може вживатися без інфінітива, якщо це не утруднює розуміння:
She did what I had asked her ***to*** *(do).*

Заперечна форма інфінітива утворюється за допомогою частки ***not,*** яка ставиться перед ним: I'm sorry ***not to have helped*** you.

Інфінітив має властивості іменника і може бути в реченні:
1) підметом: ***To teach*** *is a responsible task.*
2) іменною частиною складеного присудка: *His task is* ***to prepare*** *dinner.*
3) додатком: *I want* ***to show*** *you the book I have bought.*
4) означенням: *I need some paper* ***to write on.***
5) обставиною: *I have come here* ***to help*** *you.*

Дієслівні властивості інфінітива виявляються в тому, що він може мати додаток і означатися прислівником. *The teacher asked me* ***to read louder.***

Інфінітив в англійській мові має такі форми:

Infinitive	**Intransitive Verbs**	**Transitive Verbs**	
	Active	**Active**	**Passive**
Indefinite	*to walk*	*to write*	*to be written*
Continuous	*to be walking*	*to be writing*	-
Perfect	*to have walked*	*to have written*	*to have been written*
Perfect Continuous	*to have been walking*	*to have been writing*	-

1. Інфінітив у формі **Indefinite (Active і Passive)** означає: а) дію, одночасну з дією, вираженою дієсловом в особовій формі; б) дію, яка відноситься до майбутнього часу; в) дію, безвідносну до часу її виконання: *He likes* ***to write*** *long letters (Він любить писати довгі листи.) He ordered the windows* ***to be shut.*** *(Він наказав зачинити вікна.)*

Indefinite Infinitive Active є *першою основною формою дієслова (to read, to go, to do).*

Indefinite Infinitive Passive утворюється за допомогою дієслова *to be і третьої форми смислового дієслова (to be written, to be done).*

2. Інфінітив у формі **Continuous** вживається для вираження тривалої дії, яка відбувається одночасно з дією, вираженою дієсловом в особовій формі: *He is said **to be writing** a new book. (Кажуть, що він пише нову книгу.)*

Continuous Infinitive Active утворюється за допомогою дієслова *to be і Present Participle смислового дієслова (дієслово із закінченням -ing) (to be going, to be doing).*

3. Infinitive у формі **Perfect** означає дію, яка передує дії, вираженій дієсловом в особовій формі: *I am glad **to have done** it. (Я радий, що зробив це.)*

Perfect Infinitive Active утворюється за допомогою дієслова *to have і третьої форми смислового дієслова (to have done, to have written).*

Perfect Infinitive Passive утворюється за допомогою дієслів *to have been і третьої форми смислового дієслова (to have been done, to have been read).*

4. **Perfect Continuous Infinitive Active** виражає тривалу дію, що відбувалася протягом певного часу перед дією, вираженою дієсловом в особовій формі, і або закінчилася перед цією дією, або ще продовжувалася в момент її виконання: *She is known **to have been working** at school for 10 years. (Відомо, що вона працює в школі 10 років.)*

Perfect Continuous Infinitive Active утворюється за допомогою допоміжних дієслів *to have been і Present Participle смислового дієслова* (*дієслово із закінченням **-ing).***

3. Презентувати інформацію про спеціальні підрозділи України: зробити презентацію у PowerPoint.

4. Виконати граматичні вправи.

Exercise 1. Use the verbs from the box to complete the sentences.

arrive survive be work renovate contact talk answer do annonce leave

Model: I asked him several times but he didn`t bother ____ me questions. - I asked him several times but he didn`t bother <u>to answer</u> me questions.

1. Finallly, we agreed _____ on the project together.
2. I demand _____ to your boss.
3. Domestic animals somehow managed ____ the fire.
4. We're not planning _____ the hotel much longer.
5. If you have any questions, don't hesitate _____ me.
6. Was she just pretending _____ your friend?
7. Jack usually fails _____ on time.
8. I always do my best _____well at school.
9. We were proud _____ the birth of our baby.
10. Sarah is about _____. Can you see her off?

Exercise 2. Choose the correct forms to complete the sentences.

Model: He seems to be ill. It seems that he _____ ill.

a) is b) was

It seems that he <u>was</u> ill.

1. It is possible that he left. He might _____.
a) left b) have left
2. I was listening to Sue and Jill. You shouldn't _____ to them.
a) be listening b) have been listening
3. I'm sure they sent the parcel. They must _____ the parcel.
a) have sent b) have been sent
4. It is impossible that she was having a bath. She couldn't _____ a bath.
a) have been having b) be having
5. He seems to have been ill. It seems that he _____ ill.
a) is b) was
6. I happened to have bought such a bike before. It happened that I ____ such a car before.
a) bought b) had bought
7. She pretended to have been smiling at him. She pretended that she ____ at him.
a) was smiling b) had been smiling
8. John appears to have been suffering for a long time. It appears that John ____ for a long time.
a) had been suffering b) has been suffering
9. He is known to have abandoned his family. Everybody knows that he ____his family.
a) had abandoned b) abandoned
10.They are believed to have been telling the truth. People believe that they ____ the truth.
a) were telling b) are telling

Exercise 3. Use the words to make sentences.

Model: may | take | you | it - You may take it.

1. wash up | needn't | you
_____today.
2. in the sea | we | swim | see | you
_____yesterday.
3. someone | hear | I | cry
_____last night.
4. birds | we | fly | watch | south
_____every year.
5. for you | me | do | it | let
_____.
6. laugh | they | make | me
_____so often.
7. have | I'd | a milkshake | rather
_____.
8. start | better | immediately | we'd
_____.

9. the house | her | decorate | I | help
_____ last month.
10. your | must | parents | listen | you | to
_____ .

Exercise 4. Paraphrase the following using the Infinitive.
Model: She was the last who left the office. She was the last to leave the office.
1. He was the second who came to the finish. 2. There was only an old man who could understand my jokes. 3. She was the first who learned this terrible news. 4. Here is the man whom you can discuss the problem with. 5. She was the last person who could hurt a child. 6. He was the first who raised this question and I was the next who spoke on the subject. 7. He is the last person who can break a promise. 8. I expect that he will be back on Monday. 9. He might come tomorrow. 10. Everyone said that I was looking well.

Exercise 5. Translate into English.
1. Знати мову – означає говорити й писати цією мовою. 2. Піти туди було неможливо. 3. Сказати «так» було неможливо, сказати «ні» було неввічливо. 4. Пояснити це йому було важко. 5. Допомогти їм – це значить, зробити це самому. 6. Відповісти на це питання було дуже важливо. 7. Важко читати цю книжку без словника. 8. Було приємно поговорити з ним. 9. Важко буде пояснити це їм. 10. Приємно було знову бути вдома.

Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового.
Самостійне вивчення № 4. Typical Military Day part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Скласти діалог на тему «Розпорядок дня» («The daily routine»).
4. Виконати граматичні вправи.
5. Підготуватись до модульного контролю:
   а) повторити лексичні одиниці змістового модуля.
   б) повторити граматичні правила змістового модуля.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

company assembly - шикування роти
roll call – перекличка
free time **–** вільний час, дозвілля
wake up **–** прокидатися
lights out – відбій, вимикати світло
physical training – фізична підготовка
breakfast – сніданок

2. Граматичні правила за темою: повторити вживання та утворення часів груп Indefinite, Continuous, Perfect.

3. Скласти діалог на тему «Розпорядок дня» («The daily routine»):
Скласти діалог про розпорядок робочого дня курсанта, взявши за зразок діалоги, що розглядались на практичному занятті.

4. Виконати граматичні вправи.

Exercise 1. Answer the following questions using the Continuous Tense forms (Present, Past or Future).
Model: What you (to do)? (to listen to my favourite programme). – What are you doing? I'm listening to my favourite programme.

1. What is the weather like? (to rain a little) 2. Why didn't you go to the country yesterday? (to rain) 3. What will the weather be like tomorrow? (the radio, to give the weather forecast in a few minutes) 4. Why did the policeman stop him? (to walk across the street in the wrong place) 5. Why don't you want to go to the cinema tonight? (to work in the garden) 6. Why didn't he hear the bell? (to play football) 7. Why can't we speak to him now? (to write business letters) 8. What is the noise about? (to watch a football match) 9. Why do you think you won't get

much sleep tonight? (to travel all night) 10. Will you come to the party? (not, to move to a new flat).

Exercise 2. Open the brackets. Use the Present Indefinite, the Future Indefinite, the Future Perfect or the Future Continuous.

Model: When I (to come) home they (to return) home already. – When I come home they will have returned home already.

1. When you (to come) I (to wait). 2. When she (to arrive) they (to leave) town and we (to get ready) to leave. 3. When I (to ring) they (to come). 4. When we (to get) there people (to stand) in groups discussing something and only my mother (to go in) to look for her seat. 5. By the time you get there it (to stop) raining. 6. I (to come) late. She (to write) an article already. 7. By the time our teacher (to check) our tests we (to come) to the lesson. 8. When you (to return) the book I (to buy) new. 9. I (to be) working whn you (come) in the morning tomorrow. 10. You (to have) lunch, but I (not to have) lunch tomorrow.

Exercise 3. Use Past Simple or Present Perfect to fill in the blanks:

Model: I ____ (just / have) lunch, but I ____ (not / have) lunch yesterday. – I have just had lunch, but I did not have lunch yesterday.

1. The young man ____ (never / be) to Paris, but he ____. (read) a book about this city last year.
2. ____ you ____ (decide) where to go yet?
3. A: Have some tea, please. B: No, thank you. I ___. (just / have) two cups of tea.
4. Susan ____ (do) her homework before 10 o'clock but Jane ____(not /write) a word until now.
5. Her mother ____ (buy) her a pair of new shoes yesterday.
6. The Prime Minister ____ (leave) for the USA an hour ago.
7. A: ____. the plane ____. (land)? B: Yes, it ____ (land) ten minutes ago.
8. It ____. (not / rain) for a long time.
9. ____ you ____ (see) my dog? It ____ (run away) this morning.
10. We ____. (meet) at a party a long time ago, but I ___. (not / see) her since then.

Exercise 4. Put the verbs in brackets in either the Past Indefinite or the Past Continuous Tense.

Model: She __ (to hear) his sigh while he __ (to read) – She heard his sigh while he was reading.

1. As she (to cross) the road, she slipped and fell. 2. My tooth (to break) when I (to eat) a hazelnut. 3. I told my friend the joke, she (to laugh). 4. While I was talking he (to interrupt) me. 5. She (to start) when she heard a sudden noise. 6. When she (to pick) up the teapot, the handle (to come) off. 7. As he (to get) off the bus, it started with a jerk. 8. We constantly (to disturb) them by unnecessary phone calls. 9. She (to do) housework before my mum came. 10. I read the book which I (to buy) in London.

Exercise 5. Translate into English.

1. Хіба ви не знаєте, що делегація приїжджає завтра. 2. Коли ми вийшли на вулицю, сонце яскраво світило. 3. Наші студенти беруть активну участь у будівництві спортивного майданчика. 4. Вони будуть готуватися до останнього іспиту на наступному тижні. 5. У 2021 році ми святкували 30 років незалежності України. 6. Не спізніться, ми будемо чекати вас на платформі. 7. Ви коли-небудь бачили біле море? 8. Ми прийшли сюди, щоб отримати документи. 9. Моєї книжки не було на столі. Її взяла Аня. 10. Вони намагалися не дивитися один на одного. Вони знову посварилися.

Розділ 4. Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції

На самостійне опрацювання відводиться **36 годин.**

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 1. The Role of Operation Leopard.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Вивчити граматичні правила за темою заняття.
3. Прочитати текст та скласти власний рапорт щодо операції в Колвезі по годинах.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

airdrop – десантування з повітря
pass – висота, проліт
drop zone – зона висадки
stick (or chalk) – група парашутистів
jumpmaster – інструктор зі стрибків із парашутом
wave – хвиля ешелону десанту
target – ціль, мета, мішень
paratroops – десантники, парашутисти
transport aircraft – транспортний літак
airbase – авіаційна база

2. Граматичні правила за темою:

Future -in-the-Past
Future Indefinite-in-the-Past

Future Indefinite-in-the-Past означає майбутню дію, що розглядається з точки зору якогось минулого моменту. Цей час вживається у розповідях про минулі події при переказуванні у непрямій мові слів або думок якоїсь особи стосовно майбутнього часу*: My mother promised that she would take me to the concert. (Мама пообіцяла, що візьме мене на концерт.)*
I wrote that I should visit him the next month. (Я написав, що відвідаю його наступного місяця.)

Future Indefinite-in-the Past Active утворюються за допомогою допоміжного слова ***would і першої основної форми смислового дієслова***:

підмет + ***would*** + *дієслово* + *решта речення.*

*She said she **would work** there. (She said she'd work there.)*

Щоб утворити ***питальні речення***, необхідно допоміжне дієслово ***would*** постави перед підметом:

Would *+ підмет + дієслово + решта речення?*

Would *she work there?*

Щоб утворити ***заперечне речення***, необхідно до допоміжного дієслова ***would*** додати частку ***not:***

Підмет + ***would + not (wouldn't)*** *+ дієслово + решта речення.*

She ***would not (wouldn't)*** *work there.*

Future Continuous-in-the Past

Future Continuous-in-the Past виражає дію, яка відбуватиметься у певний момент у майбутньому або триватиме протягом певного періоду часу у майбутньому з точки зору минулого.

Future Continuous-in-the Past вживається переважно у підрядних додаткових реченнях замість Future Continuous, якщо дієслово-присудок головного речення вжито у минулому часі: *She said that she* ***would be waiting*** *for you at 11 o'clock. (Вона сказала, що буде чекати на тебе об 11 годині.)*

Future Continuous-in-the Past Active утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***would be*** *і* ***першої основної форми смислового дієслова***, до якої додається закінчення ***-ing.***

підмет + ***would be*** *+* ***дієслово у I формі з закінченням -ing.***

I answered that I ***would be writing*** *the letter at 10 o'clock.*

The man said that the meeting ***would be taking place*** *at 12.*

Дієслова, що не вживаються у формі Continuous.

Дієслово у формі Continuous виражає тривалу дію, дію, як процес у якийсь певний момент теперішнього, минулого або майбутнього часу. До дієслів, які не виражають дію як процес, відносяться:

1) дієслова, що виражають почуття, бажання, волевиявлення (*to wish, to desire, to hate, to love, to like, to object, to prefer, to want, to refuse, to admire*);

2) дієслова, що виражають розумову діяльність (*to remember, to suppose, to know, to understand, to recognize, to believe*);

3) дієслова, що виражають абстрактні відношення між предметами (*to have, to depend, to belong, to consist*);

4) дієслова, що виражають відчуття (*to hear, to see, to smell*).

Future Perfect-in-the Past

Future Perfect-in-the Past вживається замість Future Perfect у підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення вжито у минулому часі: *I thought you* ***would have done*** *the work by the beginning of the month. (Я думав, що ти виконаєш цю роботу до початку місяця.)*

Future Perfect-in-the Past Active утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***would have*** *і* ***третьої форми смислового дієслова.***

підмет + ***would have*** *+* ***дієслово у третій формі +*** *решта речення.*

*The teacher said that he **would have checked up** our tests **by** the next lesson. (Вчитель сказав, що перевірить наші контрольні роботи до наступного уроку).*

Future-in-the-Past	
Future Indefinite-in-the-Past	**would + V.**
Future Continuous-in-the-Past	**would +be +Ving.**
Future Perfect-in-the-Past	**would + have + Ved/3.**

3. Прочитати текст та скласти власний рапорт щодо операції в Колвезі по годинах:

The objective of Operation Leopard was to take control of Kolwezi and free of the hostages. The plan was for 2 REP to jump in two waves. 1, 2 and 3 Companies were to jump on Drop Zone (DZ) Alpha, north of the Old Town, and then, two hours late, 4 Company with the scout and mortar platoons were to jump on either DZ Alpha or Bravo, east of the New Town, and support the initial assault. In the first wave, 1 Company's mission was to move to the southern part of the Old Town, secure the area and stop the rebels moving south. 2 Company's mission was to move to the west of the Old Town, secure the hospital, free any hostages they found there and then stop the rebel movement to the west. While 1 and 2 Companies were advancing into the Old Town, 3 Company was to move east and south and secure the bridge between the two towns, the Hotel Impala and the post office, and then cut off all movements between the two towns and prepare for operations into the New Town. At 15.40, as the C-130 transport aircraft were making their second pass over the DZ, the jumpmasters ordered the stick to stand by. Strong winds were blowing from the north and about 50% of the men landed outside the DZ in the gardens, on houses and in trees.

4. Виконати граматичні вправи.

Exercise 1. Make up sentences according to the model.
Model: I said that I... – I said that I would invite my friend on Sunday.

I told her		I		go there at once.
He said		he		pass the examination the nexy week.
We promised	that	she	would	get tickets beforehand.
They knew		we		finish the work in two days.
She answered		you		read the book with the dictionary.
I thought		they		be able to follow his advice.

Exercise 2. Use the Future Indefinite-in-the Past.
Model: I (think) I (buy) that dress. – I thought I would buy that dress.
1. He (know) he (work) in the garden in the mornings. 2. She (say) she (begin) translating the article at 10 o'clock in the morning. 3. Jane (know) that her brother (be) at college at that time. 4. The doctor (promise) that he (come) in two days again. 5. She (suggest) that the shop (be) opened the next day. 6. He (write) that he

(not, go) to New York next week. 7. I (dream) I (find) his number. 8. I (think) you (not, win) that race. 9. He (tell) us that the company (publish) a new report in June. 10. Mary (think) they (tell) her the truth.

Exercise 3. Translate into English.

1. Батько пообіцяв, що влітку наша сім'я буде відпочивати на Чорному морі. 2. Лікар сказав, що відвідає хворого пацієнта через два дні. 3. Я думав, що вона не прийде вчасно. 4. Ми вирішили, що зможемо здійснити наш план. 5. Мій товариш пообіцяв, що зустріне мене на станції. 6. Вчитель сказав, що підтримає нас у цій ситуації. 7. Тренер сказав, що наша волейбольна команда поїде до Варшави через місяць. 8. Вона думала, що вчитель не запитає її на уроці. 9. Вони знали, що не встигнуть на поїзд, якщо не покваплятся. 10. Він написав, що буде працювати у понеділок.

Exercise 4. **Use the Future Continuous-in-the-Past.**

Model: He said he (read) at that time. – He said he would be reading at that time.

1. I thought you (have) a bath at that time. 2. I thought you (watch) TV all morning. 3. He was planning how he (spin) cocktail on his vacation. 4. I (do) my homework at six o'clock tomorrow. 5. I (write) a composition the whole evening. 6. What you (do) at eight o'clock tomorrow? 7. He (do) his work from three till six. 8. We knew she (pack) next Friday. 9. They knew he (write) the article next Monday. 10. I thought we (work) all day.

Exercise 5. Translate into English.

1. Я думав, що ми будемо працювати цілий день. 2. Він сказав, що буде читати у цей час. 3. Вона думала, що ти будеш жити у місті. 4. Вона сказала, що буде давати урок англійської мови о 5 годині. 5. Він думав, що вона буде вчитися у цей час у суботу. 6. Він сказав, що буде вигулювати собаку з сьомої до восьмої години. 7. Вона боялася, що її друг не прийде. 8. Вона думала, що він буде чекати її біля будинку. 9. Я був впевнений, що зустріну його на зупинці. 10. Він сказав, що не буде працювати завтра о 9 годині.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 2. Details of Operations Leopard part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Вивчити граматичні правила за темою заняття.
3. Складіть речення, використовуючи Present Perfect Continuous або Past Perfect Continuous.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

objective – мета, завдання, ціль
initial assault – початковий штурм
take control – взяти під контроль
rebels – повстанці, бойовики
scout platoons – взвод розвідників
mortar platoons – мінометний взвод
hostages – заручники
cut off – відрізаний
land outside – землі за межами
be set up – бути налаштованим
brief – стислий, короткий
street fightings – вуличні бої
postpone – відкладати, відсторочити
approach – підхід, метод
make progress – досягти прогресу/ успіху

2. Граматичні правила за темою:

Перфектно-тривалі часи (Perfect Continuous Tenses)

До групи перфектно-тривалих часів належать:
Present Perfect Continuous – теперішній перфектно-тривалий час;
Past Perfect Continuous – минулий перфектно-тривалий час;
Future Perfect Continuous – майбутній перфектно-тривалий час;
Future Perfect Continuous-in-the Past – майбутній перфектно-тривалий відносно минулого час.

Часи групи **Perfect Continuous** виражають дію, яка почалася до моменту мовлення (Present Perfect Continuous) або до моменту мовлення у минулому (Past Perfect Continuous) чи майбутньому (Future Perfect Continuous) і триває аж до цього моменту. Часи цієї групи виражають дію як процес, тобто в її розвитку, як і часи групи Continuous.

Як і часи групи Perfect, часи групи Perfect Continuous вживаються для вираження дії, що передує певному моменту в теперішньому, минулому чи майбутньому часі.

Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous виражає дію, що почалася у минулому і тривала протягом певного періоду часу і або все ще продовжується в даний момент, або щойно закінчилася:

*Our family **has been living** in this house for ten years. (Наша сім'я живе в цьому будинку десять років.) We **have been waiting** here for two hours. (Ми чекали тут дві години.)*

Здебільшого на період тривалості дії вказує прийменник ***for,*** а на початок періоду, протягом якого відбувалася дія, вказує ***since,*** яке в реченні може вживатися як:

а) прислівник (у значенні «відтоді, з того часу»): *He left school last year. He **has been working** at the plant since. (Він закінчив школу минулого року. Відтоді він працює на заводі.)*

б) прийменник (у значенні «з» (якогось часу): *My friend **has been translating** this difficult text **since morning.** (Мій товариш перекладає цей важкий текст зранку.)*

в) сполучник (у значенні «з того часу як, відтоді»): *What **have** you **been doing since you came home**? (Що ти робив з того часу, як прийшов додому?)*

Present Perfect Continuous утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be*** у ***Present Perfect (have been*** – для осіб ***I, we, you, they*** або ***has been –*** для осіб ***he, she, it)*** і ***першої основної форми смислового дієслова***, до якого додається закінчення ***-ing.***

*підмет + **have been / has been** + **дієслово з закінченням ing.***

*I **have been working** here since 2005. She **has been waiting** for you for an hour.*

Примітка 1. З дієсловами, що не мають форми Continuous, замість Present Perfect Continuous вживається **Present Perfect.** У цьому разі Present Perfect українською мовою перекладається теперішнім або минулим часом.

*I **have known** him for a year. (Я знаю його рік.)*

*We **haven't seen** you for ages. (Ми не бачили тебе вічність.)*

Past Perfect Continuous

Past Perfect Continuous виражає тривалу дію, яка почалася до якогось певного моменту у минулому й або продовжувалась в цей момент, або закінчилася безпосередньо перед ним. Час тривалості дії або її початок вказуються так само як і в реченнях у Present Perfect Continuous, але здебільшого час тривалості зазначається, в іншому випадку замість Past Perfect Continuous треба було б вжити Past Continuous: *I **had been reading for two hours** when my mother came from work. (Я читав дві години, коли моя мама прийшла з роботи.)*

***Але**: I **was reading** when my mother came from work. (Я читав, коли моя мама прийшла з роботи).*

Past Perfect Continuous утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be*** у ***Past Perfect (had been*** – для всіх осіб: ***I, we, you, they, he, she, it)*** і ***першої основної форми смислового дієслова***, до якого додається закінчення ***-ing.***

підмет + ***had been*** + ***дієслово з закінченням ing***

*She **had been writing** a letter for two hours when I came.*

Примітка 1. З дієсловами, що не мають форми Continuous, замість Past Perfect Continuous вживається **Past Perfect**:

*When I met her **she had been** a student for two years already. (Коли я зустрів її, вона була студенткою вже два роки.)*

Future Perfect Continuous

Future Perfect Continuous виражає тривалу майбутню дію, яка розпочнеться до початку іншої дії або якогось моменту у майбутньому і буде тривати у цей момент; час тривалості дії здебільшого зазначається:

*I **will have been translating** the article **for an hour** when you come. (Я перекладатиму статтю вже годину, коли ти прийдеш.)*

Future Perfect Continuous утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be*** *у* ***Future Perfect (will have been)*** і першої основної форми смислового дієслова, до якого додається закінчення ***-ing.***

підмет +***will have been*** + ***дієслово з закінченням ing***

*I **will have been drawing** for an hour when you come. They **will have been working** here for ten years by the first of June.*

Примітка 1. З дієсловами, що не мають форми Continuous, замість Future Perfect Continuous вживається **Future Perfect**: *We will have been friends for ten years by 2006. (У 2006 році ми будемо друзями вже 10 років.)*

Future Perfect Continuous-in-the-Past

Future Perfect Continuous-in-the-Past вживається замість Future Perfect Continuous у підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово – присудок головного речення вжито у минулому часі: *She **said** that by the tenth of February she **would have been working** at that factory for twenty years. (Вона сказала, що до десятого лютого буде працювати на цій фабриці вже двадцять років.)*

Future Perfect Continuous-in-the-Past утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***would have been*** і ***першої основної форми смислового дієслова,*** до якого додається закінчення ***-ing.***

підмет + ***would have been*** + ***дієслово з закінченням ing***

Таблиця часових форм дієслова to write в активному стані:

	Indefinite	**Continuous**	**Perfect**	**Perfect Continuous**
Present	*I write*	*I am writing*	*I have written*	*I have been writing*
Past	*I wrote*	*I was writing*	*I had written*	*I had been writing*
Future	*I will write*	*I will be writing*	*I will have written*	*I will have been writing*
Future-in-the-Past	*I would write*	*I would be writing*	*I would have written*	*I would have been writing*

3. Складіть речення, використовуючи Present Perfect Continuous або Past Perfect Continuous.

4. Виконати граматичні вправи.

Exercise 1. Complete the sentences according to the model.
Model: She had been reading a book...
She had been reading a book for an hour before her mother came home.
She had been reading a book for two hours when her parents returned home from work.
1. She had been working here ___ 2. The teacher had been explaining the rule ____ 3. Our family had been living in that house ____ 4. I had been waiting for my friend ___ 5. The boys had been playing chess ____ 6. The girl had been sleeping ___ 7. The orchestra had been playing ____. 8. I had been working on the report ____. 9. We had been working at this firm _____. 10. Parents had been looking for _____.

Exercise 2. Answer the following questions.
Model: How long have you been writing this book? – I have been writing this book for two years.
1. How long have you been learning English? 2. How long have you been reading this book? 3. Do you play chess? How long have you been playing it? 4. How long has your sister (brother) been studying at school? 5. How long have you been doing these exercises? 6. How long have you been working at this firm? 7. How long have students been writtig the exam? 8. How long have you been playing tennus? 9. How long has he been wating for his girl? 10. How long has she been looking for a job?

Exercise 3. Make up your own sentences using the following words and word combinations. ***Use the Future Perfect Continuous Tense.***
Model: clean the room | for three hours | before the mother comes home.
She will have been cleaning the room for three hours before the mother comes home.

I	write exercises	for two hours	when you visit me.
My friend	pass the exam	for about an hour	before you come.
She	plant trees	for half an hour	by Sunday.
The pupils	have dinner	for a week	by the 1st of May.
The children	rain	for three hours	before the father returns
It	listen to the radio	for twenty minutes	home.
The boy	do homework	for two days	by 6 p.m.
			before the teacher looks them through

Exercise 4. Put questions to the words in bold type.
Model: She has been waiting for you <u>for half an hour.</u> – How long has she been waiting for you?
She <u>had been listening to the music</u> for two hours when her friend came to her. What had she been doing for two hours when her friend came to her?
1. My elder brother has been playing football ***since the childhood***. 2. The boy has been doing ***his homework*** for 2 hours already. 3. The pupils have been writing a dictation ***for 40 minutes***. 4. ***My mother*** has been preparing dinner since 11 o'clock. 5. The girls have been watching TV ***since they came home***. 6. The young man had been working ***at the laboratory*** for two years before he decided to enter the University. 7. We had been packing up ***our things*** for two hours when it was time to go to the railway station. 8. The scientist had been working ***on the experiment*** for about a year before the problem was solved. 9. They had been sailing ***for about a month*** when they saw a small island. 10. It had been snowing ***all day*** when I left home.

Exercise 5. Translate into English.
1. Де працює твоя сестра? Вона працює медсестрою в лікарні. Вона працює там вже п'ять років. 2. Ми живемо у Тернополі з 1997 року. 3. Де Сашко? Він готується до екзамену з англійської мови у читальному залі. Він перекладає тексти вже три години. Він завжди готується до екзаменів у бібліотеці. 4. Подивись. Іде дощ. Він іде з самого ранку. 5. Я вивчаю німецьку мову з дитинства. 6. Ти знаєш, що вона пише нове детективне оповідання? Так, знаю. Вона пише його вже три місяці. 7. Він викладає у педагогічному інституті відтоді, як переїхав до Києва. 8. Він працював у школі декілька років до того, як вступив в університет. 9. Коли я залишив офіс, мій товариш працював за комп'ютером вже три години. 10. Наша сім'я жила у Вінниці 10 років перед тим, як переїхала до Києва.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 3. One Day in Corsica.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Повторити лексичні одиниці за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати рекомендації, використовуючи речення, подані у вправі.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

surround – оточувати
glacial lakes – льодовикове озеро
rocky coastline – скелясте узбережжя
mountain trails – гірські маршрути
sandy beaches – піщані пляжі
route – маршрут, шлях, дорога
refuge – укриття , сховище
hiking – похід, піший туризм

2. Граматичні правила за темою:

Пасивний стан (The Passive Voice)

Якщо підмет в реченні виконує дію не сам, а на нього спрямована дія, дієслово такого речення вживаються у пасивному стані.

Часові форми пасивного стану вживаються за тими самими правилами, що й відповідні часи активного стану.

Усі часові форми пасивного стану в англійській мові утворюються з ***відповідних часів допоміжного дієслова to be і третьої форми смислового дієслова*** **(Past Participle).**

1. Present Indefinite Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Present Indefinite (am -*** *для особи I;* ***are -*** *для осіб we, you, they;* ***is -*** *для осіб he, she, it)* і ***третьої форми смислового дієслова****:*
Her room ***is cleaned*** *on Fridays. (Її кімната прибирається щоп'ятниці.)*

2. Past Indefinite Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Past Indefinite (was -*** *для осіб I, he, she, it та* ***were -*** *для осіб we, you, they)* і ***третьої форми смислового дієслова*****:**
The work ***was done*** *in time. (Роботу виконали вчасно.)*

3. Future Indefinite Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be*** у ***Future Indefinite (will be)*** і ***третьої форми смислового дієслова:***
I ***will be taken*** *to the concert next week. (Мене візьмуть на концерт наступного тижня.)*

4. Future Indefinite-in-the-Past утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***would be*** і ***третьої форми смислового дієслова:***
*She said she **would be asked** to come in at 10 o'clock. (Вона сказала, що її запросять увійти о десятій годині.)*

5. Present Continuous Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Present Continuous (am being -** для особи I; **is being -** для осіб he, she, it; **are being -** для осіб you, we, they)* і ***третьої форми смислового дієслова:***
*She **is being examined** by the doctor now. (Її зараз оглядає лікар.)*

6. Past Continuous Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Past Continuous (was being -** для осіб I, he, she, it; **were being -** для осіб we, you, they)* і ***третьої форми смислового дієслова:***
*The question **was being discussed** when I entered the room. (Це питання обговорювалось, коли я увійшов у кімнату.)*

7. Future Continuous не вживається у пасивному стані. Замість нього вживається **Future Indefinite:**
*Come at 6 o'clock. The plan **will be discussed** at that time. (Приходьте о шостій годині. План буде обговорюватися у цей час.)*

8. Present Perfect Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be*** **y** ***Present Perfect (have been -** для осіб I, we, you, they та **has been -** для осіб he, she, it) і **третьої форми смислового дієслова:***
*The room **has** just **been cleaned**. (Кімнату тільки що прибрали.)*

9. Past Perfect Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Past Perfect (had been -** для всіх осіб)* і ***третьої форми смислового дієслова:***
*The letter **had been written** by 11 o'clock. (Лист було написано до 11 години.)*

10. Future Perfect Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***to be y Future Perfect (will have been)*** *і* ***третьої форми смислового дієслова:*** *I **will have been given** a new task by May. (Мені дадуть нове завдання до травня.)*

11. Future Perfect-in-the Past Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***would have been*** і ***третьої форми смислового дієслова***: *He said that the article **would have been written** by six o'clock. (Він сказав, що стаття буде написана до шостої години.)*

Часові форми групи **Perfect Continuous** у пасивному стані не вживаються.

Таблиця часових форм дієслова to write у пасивному стані:

	Indefinite	**Continuous**	**Perfect**	**Perfect Continuous**
Present	*It is written*	*It is being written*	*It has been written*	-
Past	*It was written*	*It was being written*	*It had been written*	-

Future	*It will be written*	-	*It will have been written*	-
Future-in-the-Past	*It would be written*	-	*It would have been written*	-

У **питальній формі** допоміжне дієслово встає перед підметом, а при утворенні **заперечної форми** частка **not** ставиться після допоміжного дієслова:

Was** the book **written by Shakespeare?

*The book **was not written** by Shakespeare.*

При складній формі допоміжного дієслова перед підметом ставиться перше допоміжне дієслово, а при утворенні заперечної форми частка not ставиться після першого допоміжного дієслова:

Has** the room **been cleaned**? The room **has not been cleaned.

3. Напишіть рекомендації, використовуючи речення, подані у вправі:

CYCLING IN CORSICA – RECOMMENDATION

1. It / best plan / go cycling / mid-June to / end of October

It's best to plan to go cycling from mid-June to the end of October.

2. You / remember / take / waterproof jacket in case / weather changes.
3. It / good idea / take plenty / water.
4. It / best / carry / puncture repair kit and a tool kit.
5. You / remember / take / first aid kit / in case somebody gets hurt.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Change the sentences using the Passive Voice.

Model: I have read his letter. His letter has been read by me.

1. Our students are discussing an interesting subject. 2. Our specialists are building gigantic electric power stations. 3. They will finish their work in time. 4. She was writing a letter when I came in. 5. They had already translated the article when I gave them my dictionary. 6. Will they have planted the trees by the beginning of May? 7. She has just written the task. 8. He wrote a new detective story. 9. My sister washed the dishes. 10. I have broken my favourite cup.

Exercise 2. Change the sentences using the Active Voice.

Model: The exercise was written by him yesterday. He wrote the exercise yesterday.

1. The patient was recommended a severe diet by the doctor. 2. The floor will be swept by my sister. 3. I was taken by my parents to the sea. 4. The book will be brought by her tomorrow. 5. This tasty cake has just been made by my mother. 6. This important work had been finished by us by the first of July. 7. The list of new words will have been completed by me by tomorrow. 8. This book has been

recommended to us by our teacher. 9. Scientific articles are published in this magazine. 10. The new film is being demonstrated in all the big cinemas of Kyiv.

Exercise 3. Open the brackets using the correct form in the Passive Voice.
Model: By whom this film (to make)? – By whom was this film made?
1. This book (to write) many years ago, but it still (to read) with great interest. 2. This house (to paint) two years ago and I don't know when it (to paint) again. 3. What factory (to show) to the tourists tomorrow? 4. Library books must not (to keep) longer than two weeks. 5. These facts (to mention) in his report. 6. When the advertisement (to place) in the newspaper? 7. This museum (to visit) by thousands of people every year. 8. I am afraid our holidays (to spoil) by bad weather. 9. When the windows (to wash) last? 10. Who the story (to translate) by?

Exercise 4. Rewrite sentences.
Model: They are making a lot of new experiments in their laboratory now. – A lot of new experiments are being made by them in their laboratory now.
1. He was sure that somebody was following him. 2. Everybody is still laughing at his jokes. 3. We couldn't give him the daily program, we were still working it out. 4. Are they still painting tea cups by hand? 5. What are they selling in this little shop? 6. What happened? Why was a crowd of people pushing the car? 7. She felt they were looking at her. 8. The meat was eaten up by the dog. 9. This watch will be repaired. 10. The book was written by him.

Exercise 5. Translate into English.
1. Ці книжки беруть у бібліотеці. 2. Цим оркестром диригує відомий диригент. 3. Четвертий концерт Паганіні був написаний у 1829 році, а опублікований у 1954. 4. Фільм «Ватерлоо» знімали в Ужгороді. 5. Його бачили вчора у театрі. 6. Їй дали хорошу роль. 7. Нас попросили прийти раніше. 8. Вас запросили на концерт? 9. Мені показали дорогу. 10. ЇЇ не чути.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 4. One Day from Life in Special Forces.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Вивчити граматичні правила за темою заняття.
3. Виконати вправу, використовуючи слова подані в таблиці.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

intensive training – інтенсивне тренування
anti-tank operation – протитанкова боротьба
jump school – парашутна школа
urban terrain – місцевий рельєф
combat companies – бойові роти
submarine – підводний човен, субмарина

2. Граматичні правила за темою:

Узгодження часів (Sequence of Tenses)

В англійській мові часова форма дієслова в підрядному реченні (переважно у додатковому) залежить від часової форми дієслова-присудка в головному реченні й зумовлюється правилами узгодження часів.

1. Якщо дієслово-присудок в головному реченні має форму теперішнього або майбутнього часу, то в підрядному реченні дієслово-присудок стоїть у тому часі, якого вимагають зміст і ситуація: *He **has said** he **is going to come** tomorrow. (Він сказав, що збирається прийти завтра). She **will say** that she **was busy** at that time. (Вона скаже, що була зайнята у той час).*

2. Якщо дієслово-присудок головного речення стоїть в одному з минулих часів, то у підрядному реченні відбувається зміщення часів до минулого (порівняно з тими, яких вимагають зміст і ситуація): *My friend **said** that he **would translate** the article the next week. (Мій товариш сказав, що перекладе цю статтю наступного тижня.) She **asked** me where I **lived.** (Вона запитала, де я живу).*

а) Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення одночасна з дією головного, то в підрядному реченні вживається ***Past Indefinite або Past Continuous:*** *I **thought** you **lived** here. (Я думав, що ти тут живеш). She **didn't tell** me where she **was going.** (Вона не сказала мені, куди йде).*

б) Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення відбулася раніше дії головного, то в підрядному реченні вживається ***Past Indefinite або Past Perfect:*** *I* ***asked*** *him what* ***had happened.*** *(Я запитав його, що трапилось).*

в) Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення є майбутньою з точки зору дії головного, то в підрядному реченні вживається ***Future-in-the-Past:*** *She* ***said*** *that she* ***would write*** *the letter. (Вона сказала, що напише цей лист).*

г) Якщо підрядне додаткове речення підпорядковане не головному, а іншому підрядному реченню, то час дієслова підрядного додаткового речення узгоджується з часом дієслова того речення, якому воно безпосередньо підпорядковане, а не з часом дієслова головного речення: *She told us that her brother* ***had written*** *that he* ***worked*** *at school. (Вона сказала нам, що її брат написав, що працює в школі).*

Примітка 1. *У деяких випадках зміщення часів у підрядних реченнях не відбувається.*

Дієслово в означальних, порівняльних та реченнях причини ставиться в тій формі, яка відповідає змісту й ситуації: *I* ***couldn't find*** *the book you* ***are speaking*** *about. It* ***was*** *so cold yesterday as it* ***is*** *today. I* ***didn't answer*** *her letter because I* ***don't like*** *to write letters.*

Примітка 2. Дієслова **must, should** і **ought** вживаються у підрядному реченні незалежно від часу дієслова в головному реченні: *The mother* ***told*** *the child that she* ***must not play*** *in the street.*

Примітка 3. Якщо в підрядному реченні вказано певну дату події, то вживається Past Indefinite: *He* ***said*** *he* ***was born*** *in 1983.*

Примітка 4. Зміщення часів не відбувається, якщо в підрядному реченні повідомляється загальновідоме положення чи факт. *The teacher* ***said*** *that Great Britain* ***consists*** *of England, Scotland, Wales and Northern Ireland.*

3. Виконати вправу, використовуючи слова подані в таблиці:

passes sticks jumpmasters airdrop waves dropzone

1. Our mission is to *airdrop* medical equipment and troops into the area.
2. The _____ will be located at grid 672915 to the south of the city.
3. Our aircraft will make three _____ over the area.
4. On the first pass, the _____ will indicate when to launch the medical equipment.
5. 1 Battalion is to jump in two _____.
6. On the second and third passes, the jumpmaster will indicate when the _____ should jump.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Insert the appropriate form of the verb in brackets.
Model: The young man said that he (to work) at 6 o'clock. – The young man said that he was working at 6 o'clock.
1. I knew that she (to live) in Kyiv since 1989. 2. She said that she (to know) him for two years. 3. I hoped that I (to see) her the next day. 4. I answered that I (to translate) the article by 10 o'clock. 5. She says that she (to write) letters to her father twice a week. 6. The teacher said that he (to check up) our tests by 11 o'clock the next day. 7. I said that I (to write) a report at 8 o'clock. 8. He said that he (to write) a letter for an hour when we came. 9. She said that she would be reading while I (to write) an exercise. 10. He said that he (to work) when I rang him up.

Exercise 2. Complete the following sentences, arranging supplying object clauses by the given words in the proper order.
Model: She asked dinner, I, me, if, had, my, had.
She asked me if I had had my dinner.
1. She asked I, had, where, had, lunch.
2. She asked got up, o'clock, I, at, usually, what.
3. She asked fish, eat, I, why, not, did.
4. She asked exhibition, we, to go, that, intended, when, to, the.
5. She asked that it, how long, him, to reach, would, country, place, take. 5.
6. She asked my, bought, I, where, had, dictionary.
7. She asked read, Dickens, if, I, in the original, had.
8. She asked at, I, had, plant, how long, worked, that.
9. She asked I, if, the, read, book, had
10. She asked spent, my, I, had, London, time, in, free

Exercise 3. Complete the following sentences.
Model: She asked me if...
She asked me if I had ever been to Kyiv.
1. He asked me whether ___ 2. She wondered when ___ 3. My mother wanted to know where ___ 4. She was interested to know how ___ 5. She inquired for what purpose ___ 6. He would like to know on what condition ____ 7. The teacher asked to explain to her who ____8. He wanted to find out by whom ___ 9. They would like to know how much ___ . 10. I was keen on sport ____.

Exercise 4. Complete the following sentences using the words in brackets.
Model: When the train (to arrive in Ternopil) I'll get off to buy newspapers. – When the train arrives in Ternopil, I'll get off to buy newspapers.
1. You'll understand this book when you (to get older). 2. If the weather (to change for the better) we'll go to the country. 3. He will phone you as soon as he (to wake up). 4. I'll call a doctor if she (to get worse). 5. You will never make this mistake again if you (to learn things the right way). 6. I won't speak to you again

until you (to tell me the whole truth). 7. If she (to go by a fast train) she'll arrive in time. 8. We'll stay in Kyiv till we (to get an answer to our letter). 9. He will get to her place before everybody (to arrive). 10. You won't be cold if you (to wear a warm coat).

Exercise 5. Translate into English.

1. Він говорить, що вчиться в коледжі. Він вчиться там вже три роки. 2. Він сказав, що вчиться в школі. 3. Він сказав, що буде вчитися в коледжі. 4. Дівчина сказала, що написала доповідь на цю тему. Вона писала її два дні. 5. Мама сказала, що влітку наша сім'я поїде на море. 6. Мій брат пообіцяв, що візьме мене на змагання. 7. Я знав, що концерт мені сподобається. 8. Вчитель знав, що учні добре напишуть диктант. 9. Я знаю, що ти їздив за кордон минулого літа. 10. Вона знала, що він їздив за кордон минулої зими.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 5. Parachuting part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати твір на тему: «Екстремальний вид діяльності» («Extreme activity»).
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

reconnaissance – розвідка
canopy – навіс, накриття
goggles – захисні окуляри
reserve parachute – запасний парашут
harness – ремінь безпеки, обв'язка
ripcord – трос, страхувальний шнур
oxygen mask – киснева маска
steering line – рульове тяга
suspension line – підвісна система
enemy territory – ворожа територія

2. Граматичні правила за темою:

Пряма і непряма мови (Direct and Inderect Speech)

При перетворенні прямої мови у непряму, повідомлення прямої мови стає додатковим підрядним реченням, яке вводиться сполучником ***that.*** У розмовній мові сполучник that часто опускається:

He says, "They will go to the cinema tomorrow".
He says that they will go to the cinema tomorrow.
He says they will go to the cinema tomorrow.

При перетворенні прямої мови у непряму, особові і присвійні займенники змінюються залежно від змісту:

She says, "I work with my friends."
She says that she works with her friends.

Якщо в словах автора дієслово-присудок вжите у теперішньому або майбутньому часі, то при переході прямої мови в непряму зміщення часів не відбувається:

She says, "I will come here tomorrow".
*She **says** that she **will come** here tomorrow.*
He will say, "When did you go to Kyiv, friend?".
*He **will ask** his friend when he **went** to Kyiv.*

Якщо в словах автора дієслово-присудок стоїть у минулому часі, то час дієслова прямої мови в непрямій мові змінюється згідно з правилом послідовності часів, а саме:

Present Indefinite	на	Past Indefinite
Present Continuous	на	Past Continuous
Present Perfect	на	Past Perfect
Past Indefinite	на	Past Perfect
Past Continuous	на	Past Perfect Continuous
Past Perfect	на	Past Perfect
Future	на	Future-in-the-Past

Одночасно зі зміщенням часів змінюються деякі вказівні займенники, прислівники й інші слова, що показують час і місце виконання дії:

this – that;
these – those;
now – then;
here – there;
yesterday – the day before;
today – that day;
tomorrow – the next day;
the day after tomorrow – two days later;
the day before yesterday – two days before;
ago – before;
next – the next (the following);
last – the last (the previous)

Наприклад:

*He said, "I **live** in **this** house".*
*He said that he **lived** in **that** house.*

*She said, "I **was here** ten years ago".*
*She said that she **had been there** ten years before.*

*Mary said, "What **are you going** to do **tomorrow**, Kate?"*
*Mary asked Kate what she **was going** to do **the next day**.*

*He said, "I **will come here next** month".*
*He said that he **would come there the next (the following)** month.*

*He said, "I **have been writing** since 5 o'clock".*
*He said that she **had been writing** since 5 o'clock.*

*My friend said, "**Don't come** to me **this** week".*
*My friend asked **not to come** to him **that** week.*

*He said, "I **met** her **yesterday**".*
*He said that he **had met** her **the day before**.*

*I said, "**Do you prefer** tea or coffee, mother?"*
*I asked my mother if she **preferred** tea or coffee.*

Якщо в словах автора після дієслова **to say** вжито додаток (з прийменником **to**), то перед непрямою мовою замість дієслова **to say** вживається дієслово **to tell,** після якого додаток вживається без прийменника:
He says to them, "I can get the tickets."
He tells them that he can get the tickets.

Питальні речення у непрямій мові
(Interrogative Sentences in Indirect Speech)

У непрямих запитаннях, на відміну від прямих, прямий порядок слів: підмет ставиться перед присудком; наприклад у Present і Past Indefinite у непрямих запитаннях не вживається допоміжне дієслово **do**:

He asks me, "What are you doing?"
He asks me what I am doing.
The teacher asks him, "When do you get up?"
The teacher asks him when he gets up.

При передачі непрямою мовою питальних речень дієслово **to say** в словах автора замінюється дієсловом **to ask** або одним з його синонімів, після яких додаток вживається без прийменника **to.** Дієслово **to say** в словах автора замінюється дієсловами **to tell, to ask, to order** і їх синонімами.

Примітка 1. У заперечній формі частка **not** ставиться перед інфінітивом з **to.**

Mother said to me, "Show me your note-book."
Mother asked me to show her my note-book.

The teacher said to us, "Don't open your books."
The teacher told us not to open our books.

He said to her, 'Where did you buy it?"
He asked her where she had bought it.

Якщо непрямою мовою передається загальне запитання, що починається допоміжним або модальним дієсловом, то непряме запитання вводиться сполучниками ***if*** або ***whether:***
The woman asked him, "Do you go to school?"
The woman asked him if he went to school.

3. Написати твір на тему: «Екстремальний вид діяльності» («Extreme activity»).

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Convert into indirect speech.
Model: The teacher said, "Where did you spend your time yesterday, Ann?" The teacher asked Ann where she had spent her time the day before.

1. The mother said, “I’ll take you there tomorrow, son.” 2. He said to me, “I’m going to the theatre tonight.” 3. I said, “She may send me a telegram when she arrives there.” 4. I said, “Does your friend live in London, Ann?” 5. She said to me, “Are you living in a hotel?” 6. The mother says to her daughter, “I’ve prepared a nice present for you.” 7. The father says, “How did you sleep, son?” 8. She said to me, “I haven’t seen you for ages.” 9. The man says, “I was born in 1969.” 10. The little girl said, “I’ll go to the circus tomorrow”. holidays, Nick?”

Exercise 2. Convert into indirect speech.

Model: Rose asked her friend, “Did you enjoy the performance?” – Rose asked her friend if she had enjoyed the performance.

1. The old man said, “It’s going to rain.” 2. The mother said, “The children are picking berries in the wood.” 3. The pupil on duty said, “What are you looking for, Ann?” 4. The mother said to her son, “Is the telephone ringing?” 5. Borys asked his friend, “Who is running along the street?” 6. The teacher asked, “What are you going to be, Victor?” 7. Jane said to William, “Shall you be free tomorrow?” 8. The passenger said to the pilot, “Can we fly to Lviv in this weather?” 9. Jack said to his friends, “I won’t be able to go hiking this time.” 10. James said to the boy, “You may go and play with your brother on the bank of the river.”

Exercise 3. Convert into direct speech.

Model: He said he was very fond of travelling. He said, “I am very fond of travelling.”

She asked me to bring some books from the room. She said, “Bring some books from the room, please.”

1. She said she was surprised. 2. He asked me what kind of sport I went in for. 3. They asked me to tell them who was playing tennis on the court. 4. I wondered when my friend had been at the concert last. 5. I asked her if she liked the new opera she had heard the day before. 6. The teacher asked Kate why she had been absent at the lessons the previous week. 7. The man wanted to know where the town museum was situated. 8. She asked me what mark I had got in English. 9. The director wanted to find out who had broken the window-glass. 10. I asked the trainer to tell me if he thought I could take part in the match.

Exercise 4. Convert into indirect speech.

1. She said: “I am busy today and I will be busier tomorrow.” 2. Jane said: “I will come early tomorrow.” 3. They said: “We will not go to school on Sunday.” 4. Mr. Dickson said: “I will have to pay a lot of money for the car.” 5. Peter said to me: “I’ll be waiting for you at the station.” 6. Mary said: “I’ll be back soon.” 7. She said to me: “What are you going to do when you come home?” 8. She said: “I hope I’ll soon speak English well.” 9. He said: “I am sure it will rain tomorrow.” 10. They said: “We will go to the river tomorrow if it is hot.”

Exercise 5. Translate into English.

а) 1. Вона сказала: «Боюся, я не зможу прийти, вибачте». 2. Марк сказав: «Ви виконали чудову роботу, хлопці!» 3. Я кажу: «Ми не збираємося їм допомагати». 4. Джон сказав: «Я буду працювати о 5-й годині завтра». 5. Він сказав: «Ця машина крута». 6. Метт сказав: «Я навідував мою бабусю два дні тому». 7. Кейт сказала: «Я обіцяю: я прийду вчасно». 8. Вчитель сказав своїм студентам: «У вас будуть екзамени наступного тижня». 9. Діти сказали: «Ми вже виконали наше домашнє завдання». 10. Дитина сказала своїм батькам: «Купіть мені цього цуцика, будь ласка!»

б) 1. Моя мама запитала, чи ми не голодні. 2. Мері сказала, що вона часто тут бігає. 3. Вона сказала, що вона голодна. 4. Вона сказала, що зустріла Метта вчора ввечері. 5. Вона сказала нам, що піде в магазин. 6. Він запитав, чи був я коли-небудь в Лондоні. 7. Він запитав її, чи подобається їй той фільм. 8. Марк запитав, коли вона прийде. 9. Мати благала свого сина бути обережним. 10. Джек сказав, що він грає у футбол в цей день.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 6. My Mission in Fantasia.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати переказ тексту, використовуючи слова подані у вправі.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

covert operation – операція під прикриттям
link up – встановити зв'язок
extract – евакуація
rendezvous (RV) – збір військ у назначеному місці
infiltrate – проникати в
weapons of mass destruction (WMD) – зброї масового знищення
egress – вихід
combat air patrol – бойовий повітряний патруль
scramble – сутичка
landing zone (LZ) – зона посадки

2. Граматичні правила за темою:

The Article (Артикль)

В англійській мові є три ***артиклі a (an) – неозначений; the – означений; нульовий,*** тобто значуща відсутність артикля.

Артиклі є визначниками іменників і ставляться перед ними та залежними від них словами.

Основне призначення артиклів в англійській мові – уточнювати смисл вжитих у мовленні іменників.

*Наприклад: I like **ice cream** (взагалі люблю морозиво).*
*I bought **an ice-cream** for my little sister (одну порцію морозива).*
***The ice-cream was very tasty** (це морозиво було дуже смачне).*

1. Неозначений і нульовий артиклі показують, що іменники вжиті у загальному значенні, тобто вони не виділені як щось конкретне. Неозначений артикль підкреслює, що йдеться про будь-який один об'єкт з цього класу об'єктів, позначений цим іменником. *She has **a new watch.***

- ***Неозначений артикль*** вживається зі злічуваними іменниками в однині.
- Як і неозначений артикль, ***нульовий артикль*** означає, що йдеться про об'єкт взагалі, проте іменник представлений або незлічуваним іменником, або злічуваним іменником у множині.

*I don't like **milk**. There are **flowers** in front of my house.*

Основні типи мовних ситуацій, що обумовлюють вживання неозначеного артикля

а) називання об'єкта (в однині) взагалі. Той, хто говорить, вводить у мовлення якийсь новий об'єкт і відносить його до цілого класу таких самих об'єктів:

*This is **a new pen** for you. Going to school I met **an old man** with **a dog**.*

б) кількісна характеристика об'єкта, коли неозначений артикль має значення «один»: *Give me **a sheet of paper.***

в) зі словами «dozen, hundred, thousand, million»: *He saw **a dozen** films.*
*The car made 40 kilometres **an hour.***

Основні типи мовних ситуацій, що обумовлюють відсутність артикля (нульовий артикль) у мовленні:

а) називання об'єкта взагалі або віднесення його до класу таких самих предметів. При цьому об'єкт означає речовину, абстрактне поняття або невизначену кількість предметів:

***Honey** is a wholesome.*
*While there is **life** there is **hope.***
*They sell **bags** and **umbrellas** at that counter.*

б) абстрагування від матеріального змісту об'єкта (так зване «розпредмечування»). Мається на увазі не названий об'єкт, а діяльність, пов'язана з цим об'єктом. У цьому випадку іменники вживаються для вираження або якісної ознаки, або характеру дії. Зазвичай такі іменники входять до складу прийменникових і дієслівних словосполучень:

*She goes **to school** every day. My father usually goes **to work** by bus.*

Примітка 1. Артикль не вживається перед іменником, після якого стоїть кількісний числівник, що відноситься до нього: *Go by **bus 35**. This is **room 46**.*

Примітка 2. Артиклі часто не вживаються в телеграмах, оголошеннях, газетних і журнальних заголовках:

Library for young man or woman (the Morning Star).
Girl Gymnast keeps Title. (News).

Означений артикль вказує на конкретний об'єкт (об'єкти), виражений іменником. Інакше кажучи, іменники з означеним артиклем називають об'єкти, що перебувають у полі зору співрозмовників або відомі їм:

*Do you like **the book?** I have got **the magazine.***

Означений артикль вживається з іменниками в **однині і множині**. Вживання з іменниками означеного артикля, що вказує на конкретні об'єкти, обумовлюється наступними мовними ситуаціями:

а) вказівка на об'єкт, що знаходиться в полі зору співрозмовників:

*Give me **the pen,** please.*

б) посилання на об'єкт, відомий співрозмовникам зі спільного минулого досвіду: *Do you like **the poem**?*

в) додаткова конкретизація об'єкта шляхом вказівки на деякі ознаки, за якими цей об'єкт відрізняється від інших, подібних до нього:
Which is your friend? ***The tallest boy*** *in the group.*
г) родова характеристика об'єкта. У названому об'єкті узагальнено ознаки цього всього класу об'єктів, протиставляючи його іншим класам: ***The telephone*** *was invented in the nineteenth century.*
д) віднесення об'єкта до числа відомих показує, що він є невіддільною частиною іншого, вже відомого співрозмовникам об'єкта.
Who is ***the author***?

Також запам'ятайте:

1. Перед іменниками, що означають власні назви, власні імена артиклі, як правило, ***не вживаються*****:** *Alex, London, Great Britain.* Але, якщо йдеться про членів цілої сім'ї, то перед прізвищем ставиться означений артикль ***the***: ***The Whites*** *live here.*

2. Якщо перед прізвищем є слово, яке означає посаду, або форма звертання, артикль ***не вживається*****:** *Professor Stone, Mrs. Brown.*

3. Перед назвами країн, міст, географічних місцевостей артикль ***не вживається:*** *Italy, France.*

Але ***the*** *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland,* ***the*** *USA,* ***the*** *Netherlands,* ***the*** *Congo,* ***the*** *Strand,* ***the*** *Mall.*

4. Загальні іменники у ролі звертання вживаються без артиклів.
Come here, ***girl****. Listen to me* ***son****!*

Означений артикль вживається перед власними назвами у таких випадках:

а) перед назвами морів, океанів, річок, заток, каналів, проток. Назви озер вживаються з означеним артиклем, якщо перед власною назвою не стоїть слово *lake:*
the *Pacific Ocean,* ***the*** *Mississippi River,* ***the*** *Mediterranean (sea),* ***the*** *Suez Canal,* ***the*** *Finnish Gulf,* ***the*** *English Channel,* ***the*** *Ontario (але Lake Ontario).*
б) з назвами гірських масивів, але не окремих гір: ***the*** *Alps,* ***the*** *Himalayas,* ***the*** *Carpathians (але Ben Nevis, Everest, Hoverla).*
в) з назвами островів і архіпелагів: *the Crimea,* ***the*** *Canaries,* ***the*** *Malay Archipelago,* ***the*** *Fiji Isles.*
г) з назвами кораблів, готелів, газет, журналів: ***the*** *"Astoria",* ***the*** *"Times".*
д) з назвами сторін світу: ***the*** *North,* ***the*** *South,* ***the*** *East,* ***the*** *West.*
е) з назвами пам'ятників, музеїв, галерей, бібліотек, театрів, кінотеатрів:
the *British Museum,* ***the*** *Nelson Monument,* ***the*** *National Gallery.*
є) перед іменником з означенням, вираженим прикметником у найвищому ступені порівняння: *February is* ***the*** *shortest month of the year.*
ж) з порядковими числівниками: *September is* ***the*** *ninth month of the year.*
з) перед іменниками, які є єдині у своєму роді явища: ***the*** *Sun,* ***the*** *Moon.*

3. Написати переказ тексту:

The date is 2 April. You receive orders assigning you to lead the team tasked to extract Dr Bataille from Fantasia. The mission is planned for 3 May. Your team will link up Dr Bataille at 1000 hrs at grid 866142. You will then proceed on foot to the extraction point − 3 km west of your RV point with Dr Bataille. Your RV with the helicopter is 1115 hrs and the helicopter will wait 15 minutes. It will be impossible to contact the helicopter by radio.

You must decide your means of insertion and an alternative plan in case you do not make the RV with the helicopter. Your alternatives for insertion include by helicopter, by a static-line parachute drop, or by HALO insertion. Another alternative is landing by boat at Bluff Beach – one km north of Fantasia City. Your emergency routes of egress include going by vehicle along Highway 24 − the main highway that runs south – or going across the mountain on foot.

You receive an intelligence report on Fantasia's coastal defenses and you learn that the coast is regularly patrolled by patrol boats. You also learn that there is a radar site 3 km north of Fantasia City along the coast, although this is poorly defended. Radar will almost certainly detect aircraft entering Fantasia air space but estimates suggest that the air force will need 15 minutes to scramble fighters for a combat air patrol, although fighters will almost certainly stay in the air for 60 to 90 minutes after receiving an alert.

In considering your options, you know that not all of your team are HALO-qualified and that it will take a minimum three weeks to train personnel in HALO parachute insertion.

4. Виконати граматичні вправи.

Exercise 1. Fill in the blanks with articles where necessary.

1. There is ***a*** taxi waiting downstairs. ***The*** driver says he won't wait any longer. 2. What__ unexpected pleasure! 3. __ door kitchen leading to __ kitchen stood wide open. 4. When I opened __ letter __ folded sheet of paper fell out. 5. Here are __ glasses. __ address is inside __ case. 6. I sent him __ cable and asked him to meet __ plane. 7. __ telephone is ringing, will you answer it, dear? 8. Is there __ telephone here? 9. So this is __ palace. I have always wanted to have __ look at it. 10. __ house was built by my grandfather just before __ war. 11. He took __ girl down to __ ground floor. On __ steps she stopped to say good-bye.

Exercise 2. Fill in the blanks with articles where necessary.

1. Open ***the*** books on _-_ page twenty. 2. __ chapter one contains __ description of __ early history of __ hero.3. It's __ first volume and __ chapter ten is in the second. 4. He put __ volume one back on __ shelf. 5. __ two people can't live as cheaply as one. 6. __ two girls looked alike. 7. Our flat is on __ second floor and __ kitchen window commands __ beautiful view of __ yard. 8. He took __ third sandwich and continued eating in silence. 9. It's __ third door down __ corridor. 10.__ suitcase contained __ two clear shirts, some socks and handkerchiefs.

Exercise 3. Fill in the blanks with articles where necessary.
1. It was such ***a*** usual story. 2. He taught __ ancient literature in __ college. 3. Give him __ sufficient time and there will be results. 4. She spoke with __ indifference. 5. You need new interest in __ life, my dear. 6. She treated me with __ complete understanding. 7. She listened to __ story with __ strange feeling of __ sadness. 8. __ English literature of __ 19th century was represented by a few volumes of Dickens. 9. Occasionally he got __ day's job, but usually he returned home unsuccessful. 10. There were __ hundred or more men for every job.

Exercise 4. Fill in the definite or indefinite article where required.
One day I went for ***a*** walk in _-_ London street within half ***a*** mile of _-_ Hyde Park. It was __ narrow street with __ rows of __ houses on either side, into which __ sun never came. __ lines of washing were hung from __ windows, __ street itself was covered with __ dirty water, and __ crowds of __children were playing in it. They had made __ boats out of __ pieces of __ old paper and were sailing them in __ gutters. I saw __ open door and looked into __ rooms, one on the right and one on the left. As __ windows were low, I was able to look into those ground-floor rooms. In one I saw __ table placed at __ window. At __ table __ old woman was sitting reading __ book to __ child lying on __ broken bed in the corner near __ window. On __ table was __ cup, __ plate and two spoons. __ spoons were made of __ cheap metal, and __ cup and plate were broken. I went on, curious to see __ rest of __ street, but I saw nothing new. All __ houses were alike, all __ children were playing in __ gutters, all __ windows had lines of washing hanging from them. It was __ picture of __ poverty and __ ugliness. What __ contrast to __ wide streets around __ park, which shone in __ bright sunshine, where everything was __ richness, __ beauty and __ light. I spoke to __ man standing watching some children. He told me that every morning he got up at 5 o'clock to look for work.

Exercise 5. Supply articles where necessary.
1. Children go to _-_ school to learn. 2. ***The*** youngest brother is at _-_ school now. 3. If you want to go to __ school, you must take __ bus number 52. 4. Though our village is small there is __ big school in it. 5. At __ time of Dickens people were often taken to __ prison for debt. Dickens had to visit his father in __ prison. 6. In winter we go to __ bed earlier than in summer. 7. I want to have __ room with __ comfortable bed. 8. Mary woke up suddenly and lay in __ bed thinking. 9. __ bed on __ left is me. 10. She goes to __ town once __ week.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 7. Regimental History part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Доповніть текст, використовуючи слова подані в таблиці.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

engagement – залучення, захоплення
westward – у західному напрямі
outbreak – спалах, вибух, епідемія,
horse cavalry – кінна армія
rebel – повстанець, бунтар
uprising – повстання, бунт, протест
suppress – пригнічувати, припинити

2. Граматичні правила за темою:

Герундій (The Gerund)

Герундій – неособова форма дієслова, яка тільки називає дію і має властивості іменника та дієслова:
I like reading. (Мені подобається читати (читання)).

Як і іменник, герундій може вживатися з прийменниками і означатися присвійними займенниками або іменниками у присвійній формі:
*I'm fond **of reading** adventure stories.*
*She told me **of my uncle's coming** for the holidays.*
*Do you mind **my opening** the window?*
а) На відміну від віддієслівного іменника герундій не має форми множини і перед ним не ставиться артикль. Порівняйте:
*He is very good **at painting.** (герундій).*
*I visited the museum to see **the paintings** here. (віддієслівний іменник).*
б) Віддієслівний іменник позначається прикметником (а не прислівником, як герундій та інші дієслівні форми): *I like **rapid reading.***
в) На відміну від герундія після віддієслівного іменника не може стояти прямий додаток:
*They started **the loading** of the ship. (віддієслівний іменник).*
*They started **loading** the ship. (герундій).*
г) на відміну від герундія віддієслівний іменник не має часових форм і не виражає стану.
Як і іменник, герундій в реченні може бути:

1) підметом: ***Travelling*** *is a very pleasant and useful thing.*
2) іменною частиною присудка: *My hobby* ***is reading.***
3) додатком: *I enjoy* ***hiking****.*
4) означенням: *I don't like the idea* ***of walking in the dark.***
5) обставиною: *She left the room* ***without saying a word. Before having dinner*** *you must wash your hands.*

Дієслівні властивості герундія виявляються в тому, що він може мати додаток і означатися прислівником: *I don't like* ***reading aloud.*** *Thank you for* ***helping me.***

Герундій має такі форми:

Gerund	**Active**	**Passive**
Indefinite	writing	being written
Perfect	having written	having been written

1. Герундій у формі **Indefinite** означає: а) дію, одночасну з дією, вираженою дієсловом в особовій формі; б) дію, яка належить до майбутнього часу; в) дію, безвідносну до часу її виконання:
She sat without ***saying*** *a word. (Вона сиділа, не говорячи ні слова.)*
We were intended ***writing*** *her a letter. (Ми мали намір написати їй листа.)* ***Reading*** *much is very useful. (Багато читати є дуже корисно).*

Герундій у формі **Indefinite Active утворюється** додаванням ***закінчення -ing до першої основної форми дієслова***:

*read – read**ing*** *get – gett**ing***
*make – mak**ing*** *travel – travell**ing***
*see – see**ing*** *hear – hear**ing***

Примітка 1. Після дієслів ***to remember, to forget, to excuse, to forgive, to thank,*** а також із прийменниками ***after, on (upon)*** герундій у формі **Indefinite** означає дію, яка передує дії, вираженій дієсловом в особовій формі: *Thank you for* ***coming.*** *(Дякую за те, що прийшов.) On* ***hearing*** *the bell she opened the door. (Почувши дзвінок, вона відчинила двері.)*

Герундій у формі **Indefinite Passive утворюється** за допомогою допоміжного дієслова ***be із закінченням -ing і третьої форми смислового дієслова:***

She insisted ***on being sent*** *to the conference. (Вона наполягала на тому, щоб її послали на цю конференцію.)*

2. Герундій у формі **Perfect** виражає дію, що передує дії, вираженій дієсловом в особовій формі:
She was surprised at my ***having invited*** *so many friends to my birthday party. (Вона була здивована, що я запросив так багато друзів на мій день народження.)*

Герундій у формі **Perfect Active утворюється** за допомогою допоміжного дієслова ***have із закінченням -ing і третьої форми смислового дієслова:***

*I am proud of **having seen** this famous writer. (Я пишаюся тим, щоб бачив цього відомого письменника.)*

Герундій у формі **Perfect Passive утворюється** за допомогою допоміжних дієслів ***having been і третьої форми смислового дієслова:***
*He was surprised at his **not having been invited** to her house. (Він був здивований, що його не запросили до неї додому.)*

Герундій і присвійний займенник або іменник у присвійній формі, які стоять перед ним, утворюють герундіальний зворот (The Gerundial Construction):
*I hope to see you before **my leaving** the town. Did you agree to **Pete's coming** here?*

3. Доповніть текст, використовуючи слова подані в таблиці:

battle civil war engagement guerilla outbreak rebel uprising war

The Redland 1) ***Civil War*** broke out in August when 2)____ force attacked government troops. The rebels were backed by the government of Orange, Redland's sour then neighbor, and on October 3) _____ broke out between the two countries when the Orange army invaded. The war was over quickly − the Orange Army was defeated at the 4) ____ of Redford in November. The rebels continued fighting until January although with no further support from Orange and no popular support for the 5) _____ , their actions were limited to a number of small 6) _____ between 7) ____ and government forces.

Read the passage and ask questions:
Janet Johnson is a film actress. She made several animal films. She is talking about an elephant called HEKIMA. "I met Hekima when I went to Africa seven years ago. We were in Tanzania and we were making a film about elephants. When we arrived, we saw three young elephants. They were playing together. Hekima was small, friendly and intelligent. We called her Hekima because it means "wisdom". Hekima was a great actress, and the film made her famous. After we finished the film we left Africa. I thought I'd never see Hekima again. But she left Africa, too. She came to a zoo in the USA. I was working in New York when I heard about that. She was happy when she saw me. She was playing happily. I think she remembered me."

1. Janet went to Africa seven years ago?
2. Janet was making a film in Tanzania?
3. The elephants were playing when they arrived?
4. Because Hekima was an intelligent elephant?
5. It means "wisdom" ?
6. Hekima was in a zoo in the USA while Janet was working in New York?
7. Hekima was playing when Janet went to see her?

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Read the sentences and say which words ending in -ing are gerunds.

1. I don't like sitting in a room in such weather. 2. When will the sitting of the literary circle be held? 3. You can find the sender's address at the beginning of the letter. 4. What are you preparing for? 5. You may finish this discussion after my leaving. 6. After finishing their homework the children went out to play. 7. The telephone is ringing. 8. What do you mean by coming to the lesson without reading the story? 9. On every floor of the hotel there are rooms for washing. 10. They enjoyed sitting in the sun and bathing in the river.

Exercise 2. Insert the appropriate form of the gerund.

Model: Clark denies (to do) it. – Clark denies having done it.

1. There is vivid happiness in merely __ alive (to be). 2. The attempt is at least worth __ (to make). 3. No woman looks her best after __ up all night. (to sit). 4. I'm tired of __ like a silly fat lamb. (to treat). 5. She kept on __, her voice low and controlled. (to talk). 6. I know everyone who's worth __ (to know). 7. I just couldn't stand __ away from you any longer. (to be). 8. I remember __ him with her and Marner going away from church. (to see). 9. The house wanted __. (to do up). 10. "Or, sir," cried the man, gruffly, "where's the use of __ of Bloody Mary__? (to talk).

Exercise 3. Open the brackets using the necessary forms of the Gerund.

Model: Excuse me for (to disturb) you. – Excuse me for disturbing you.

1. I have come to apologize for (to cause) all that trouble. 2. Are you used to (to speak to) like that by your boss?3. She insisted on (to treat) like a grown woman. 4. She suspects me of (to read) her diary. 5. Who is responsible for (to keep) the place in order? 6. He was accused of (to sell) information to other firms. 7. I have been thinking of (to try) my hand at it myself. 8. I am not used to (to get) up early. 9. At last I (to succeed) in finding a way. 10. He insisted on (to show) me how to do it.

Exercise 4. Complete the following sentences, adding gerunds.

1. The picture was worth ***seeing.*** 2. Why should I insist __. 3. It was no good __. 4. Do you mind __? 5. I'm not trying to accuse you __. 6. You can get there in fifteen minutes by __.7. I can't give you any answer without first __. 8. The driver kept __. 9. I see no harm __. 10. He got this job __.

Exercise 5. Translate into English.

1. Я впевнений, що мій лист буде отримано вчасно. 2. Всі знають, що він працює над новою музичною комедією. 3. Ніхто не знає, що він пише нову книгу. 4. Він знає, що ми працюємо над новим фільмом. 5. Ми задоволені, що ця молода акторка бере участь у нашому фільмі. 6. Він наполягає, щоб ми повторили цю сцену ще раз. 7. Мені подобається, як вона виконує цю пісню. 8. Я думаю поїхати до міста. 9. Я співчуваю, що він робить помилки. 10. Вони сподівались, що він знає свою роль.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 8. Living off post part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати короткий опис місця вашого проживання та порівняйте його з місцем проживання вашої сім'ї, використовуючи слова подані в таблиці.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

attack helicopter – бойовий вертоліт, десантно-штурмовий вертоліт
cavalry fighting vehicle (CFV) – бронетанкова машина
transport helicopter – транспортний вертоліт
scout helicopter – вертоліт-розвідник
main battle tank (MBT) – основний бойовий танк
self-propelled howitzer (SPH) – самохідна гаубиця

2. Граматичні правила за темою:

Дієприкметник (The Participle)

Дієприкметник – неособова форма дієслова, яка має властивості прикметника, прислівника і дієслова:
*She sat in an armchair **watching TV.** (Вона сиділа в кріслі, дивлячись телевізор.) **A broken** cup lay on the floor. (Розбита чашка лежала на підлозі.) They passed me **talking** loudly. (Вони пройшли повз мене, голосно розмовляючи.)*

Як і прикметник, дієприкметник може бути означенням до іменника та іменною частиною складеного присудка:
*He picked up the **broken** pencil. (Він підняв зламаний олівець.)*
*Machines **made** at this plant are very popular abroad. (Машини, зроблені на цьому заводі, дуже популярні за кордоном.)*
*She was **missing** from the last lesson. (Її не було на останньому уроці.)*

Як і прислівник, дієприкметник може бути обставиною, що означає дію, виражену присудком:
*When **crossing** the street, look to the left and to the right. (Переходячи вулицю, подивись наліво і направо.)*
***Not knowing** what to do I rang her up. (Не знаючи, що робити, я зателефонував їй.)*

Маючи властивості дієслова, дієприкметник може мати додаток і визначатися прислівником:

Entering the room *she saw him at the table. (Увійшовши в кімнату, вона побачила його за столом.) She liked to rest in the evening* ***walking slowly*** *in the park. (Їй подобалось ввечері відпочивати, прогулюючись повільно по парку.)*

Дієприкметник має такі форми:

Participle	Intransitive Verbs	Transitive Verbs	
	Active	Active	Passive
Present	going	writing	being written
Perfect	having gone	having written	having been written
Past	gone	--	written

1. Дієприкметник у формі **Present Participle** або **Participle I** означає дію, одночасну з дією, вираженою дієсловом в особовій формі. Залежно від часу дієслова-присудка **Present Participle** може відноситись до теперішнього, минулого і майбутнього часу:

Reading *English texts I* ***write*** *out new words. (Читаючи англійські тексти, я* ***виписую*** *нові слова.)*

Reading *English texts I* ***wrote*** *out new words. (Читаючи англійські тексти, я* ***виписував*** *нові слова.)*

Reading *English texts I* ***will write*** *out new words. (Читаючи англійські тексти, я* ***виписуватиму*** *нові слова.)*

Present Participle може виражати дію безвідносно до якогось часу: *The bisector is a straight line* ***dividing*** *an angle into two equal parts. (Бісектриса – це пряма лінія, що поділяє кут на дві рівні частини.)*

Present Participle дієслів ***to open, to close, to enter, to arrive, to see, to hear*** означає дію, що передує дії, вираженій дієсловом в особовій формі.

Arriving *to London he visited the British museum.*

(Приїхавши до Лондона, він відвідав Британський музей.)

Present Participle Active утворюється додаванням **закінчення -ing** до **першої основної форми дієслова:**

*lie – ly**ing*** *talk – talk**ing***

*know – know**ing*** *tie – ty**ing***

*study – study**ing*** *get – gett**ing***

Present Participle Passive утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***be із закінченням -ing і третьої форми смислового дієслова:***

The shop ***being closed****, I couldn't buy bread. (У зв'язку з тим, що магазин був зачинений, я не зміг купити хліба.)*

2. Дієприкметник у формі **Perfect** виражає дію, попередню до дії, вираженої дієсловом в особовій формі:

Having corrected *the test-papers, the teacher returned them to the students. (Перевіривши контрольні роботи, вчитель повернув їх студентам.)*

Having written *the letter, she decided not to post it. (Написавши листа, вона вирішила не відсилати його.)*

Perfect Participle Active утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***have із закінченням -ing і третьої форми смислового дієслова.***

Perfect Participle Passive утворюється за допомогою допоміжних дієслів ***having been і третьої форми смислового дієслова****:*

Having been written*, the letter was brought to the post-office. (Після того, як лист написали, його віднесли на пошту.)*

3. Past Participle (дієприкметник минулого часу) або **Participle II** означає завершену дію: *I saw* ***broken*** *cup on the table. (Я побачив розбиту чашку на столі.)*

Past Participle - це третя форма дієслова:

*ask – ask**ed***	*go – **gone***
carry – carried	*leave – **left***
*want – want**ed***	*write – **written***

Past Participle може також виражати дію, одночасну з дією, вираженою дієсловом в особовій формі, а також дію, безвідносну до часу:

His mother is a teacher ***loved*** *by everybody. (Його мати – вчителька, яку всі люблять.)*

3. Написати короткий опис місця вашого проживання та порівняйте його з місцем проживання вашої сім'ї, використовуючи слова подані в таблиці:

chimney driveway fence front door front yard garage roof shutters window

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Translate into Ukrainian. State what forms of participles used in the sentences.

1. Is this seat taken? 2. The man standing at the door helped the old woman to get off the bus. 3. Seeing that he was late he took a taxi. 4. What is this instrument used for? 5. Watches and cameras made in Japan are very popular all over the world. 6. Taking the child by the hand she hurried to the kindergarten. 7. Having received a letter, I usually answer it at once. 8. While preparing for an examination, he always studies in the reading-hall.

Exercise 2. Transform the sentences according to the model.

Model: a) The boy who is speaking to the teacher is my best friend. The boy speaking to the teacher is my best friend.

1. The little girl who is playing with a cat is my sister. 2. Her last poems that they published a month ago are very popular. 3. The woman who is waiting there is our neighbour. 4. The man who is speaking over the telephone is our new teacher.

Model: b) While they were travelling in America they visited New York and Chicago. While travelling in America they visited New York and Chicago.

1. While the pupils of our group were passing the exam in English they had to answer many questions. 2. While she was preparing dinner she listened to the

music. 3. While they were watching TV they knew the latest news. 4. While they were driving to the railway station they got into a traffic jam.

Model: c) As Nick was very tired he couldn't finish the work in time. Being very tired Nick couldn't finish the work in time.
1. As he felt homesick he decided to return home. 2. As she did so she went out. 3. As I knew him well I didn't tell him the truth. 4. As she was a well-educated woman she published a lot of books.

Exercise 3. Point out Participle I. Translate the sentences into Ukrainian.
Model: While listening to the music, I don't think of my troubles. – Слухаючи музику, я не думаю про свої проблеми. (listening – Participle I).
1. It was a sunny morning of early summer, promising heat. 2. While having breakfast they talked much. 3. Seeing her through the open window I greeted her. 4. She went away smiling. 5. Hearing my voice she turned round. 6. I saw him working in the field. 7. The woman singing so well is my neighbour. 8. Entering the room I saw my parents in front of the TV set. 9. Arriving in London we went to the British museum. 10. Studying at the University she spent much time at the laboratory.

Exercise 4. Point out Participle II. Translate the sentences into Ukrainian.
Model: The goods sold at this shop are of the best quality.– Товари, що продаються у цьому магазині – найкращої якості. (sold – Participle II).
1. Opening the door I saw a broken vase on the floor. 2. A book taken from the library must be returned in time. 3. We adopted some important decisions supported by many scientists. 4. The telegram sent two days ago didn't come in time. 5. We live in the town founded in the 18th century. 6. I gave him a book printed in 1808. 7. She was reading a book written by Daniel Defo. 8. The TV sets made in our town are very popular in Ukraine. 9. The English newspaper received this morning gives much useful information. 10. The documents signed yesterday are very important for our firm.

Exercise 5. Translate into English.
1. Книга, написана Х'ю, стала бестселером. 2. Вона – дівчинка, яку люблять усі. 3. В домашньому завданні, виконаному Метом, було багато помилок. 4. Ми пішли по дорозі, яка вела до замку. 5. Автобус, що під'їжджав, вже був забитий. 6. Виконавши завдання, Джек міг, іти додому. 7. Приїхавши до готелю, ми, нарешті, змогли відпочити. 8. Питання, яке обговорювали на зборах, стосувалося нашого відділу. 9. Слухаючи його історії, Мері не могла стримувати сміх. 10. Кейт, яку залишили одну вдома, не знала, чим зайнятися.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 9. How tanks fight part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Написати діалог в парах, відповідаючи на питання вправи.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

barrel – ствол, гармата
road wheels – шосейні колеса
cupola – купол, обертова башта
side skirt – бортова/ бокова панель
engine deck – машинний відсік
toe plate – пластина кріплення
periscope/gunsight – перископ/приціл
tracks – гусениці
echelon – ешелон
column – колона
line – по лінії
staggered column – у шахматному порядку
wedge – клиноподібно
vee – у формі V

2. Граматичні правила за темою:

Умовні речення (Conditional sentences)

У складнопідрядному реченні з підрядними умови підрядне речення виражає умову, від якої залежить дія головного речення. Підрядне умовне речення, як правило, приєднується до головного сполучником ***if.***

В англійській мові є три основні типи підрядних умовних речень.

1. Підрядні умовні речення I типу виражають реальні, здійсненні умови щодо теперішнього або майбутнього часу.

У підрядних умовних реченнях **I типу** після сполучника ***if*** вживається **Present Indefinite**, а в головному реченні – Future Indefinite або наказовий спосіб:

*If the weather is fine, we **will** go to the forest. (Якщо погода буде гарна, ми підемо в ліс.) If she **comes, ask** her to wait for me. (Якщо вона прийде, попроси її почекати на мене.)*

Примітка 1. Підрядні умовні речення, в яких після ***if*** вживається ***will (would),*** виражають ввічливе прохання:

*I shall be very glad if you **will** answer my letter immediately. (Я буду дуже радий, якщо ти відповіси на мій лист одразу ж.)*

2. Підрядні умовні речення II типу виражають малоймовірні, нереальні умови щодо теперішнього або майбутнього часу.

У підрядних реченнях **II типу** вживається **Past Indefinite,** а в головному – **Future Indefinite-in-the Past:**

*If I **had** time today, I **would go** to the theatre. (Якби я мав час сьогодні, я пішов би в театр.) If she **knew** English better, she **would read** English books in the original. (Якби вона знала англійську мову краще, вона читала б англійські книжки в оригіналі.)*

Для довідок:

Дієслово ***to be*** у підрядному умовному реченні **II типу** має форму ***were*** для всіх осіб однини і множини: *If I **were** you, I would study better. (Якби я був тобою, я вчився б краще.)*

3. Підрядні речення III типу виражають нереальні умови щодо минулого часу.

У підрядних умовних реченнях **III типу** вживається **Past Perfect**, а в головному реченні – **Future Perfect-in-the Past:**

*If I **had seen** him yesterday, I **would have told** you the news. (Якби я бачив тебе вчора, я розповів би тобі цю новину.) If it **hadn't rained** last Sunday, they **would have gone** to the forest. (Якби не йшов дощ минулої неділі, вони пішли б у ліс.)*

Примітка 2. У головному реченні замість допоміжних дієслів можуть вживатися модальні дієслова:

*If she read more, she **could speak** English better. (II тип)*
(Якби вона читала більше, вона могла б говорити англійською мовою краще.)
*If we had had time yesterday, I **might have visited** you. (III тип). (Якби я мав час вчора, я зміг би відвідати тебе.)*

3. Написати діалог в парах, відповідаючи на питання вправи:

1. You are moving through the desert and no contact is expected.
2. You are moving through a wooden area and contact with the enemy is likely.
3. You are moving across an open field and intelligence reports indicate enemy units on your left flank.
4. You are preparing to assault an enemy position.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Fill in the gaps.
a) using zero conditional or first conditional.
Model: When you (heat) ice, it (melt). – When you heat ice, it melts. (zero conditional).
If it (storm), nobody (go) outside. – If it storms, nobody will go outside. (first conditional).

1. If you (mix) red and dark blue, you (get) violet. 2. If Sarah (wake up) early, she (be) on time for work. 3. My roommate (clean) really well if she (clean) the room. 4. My husband and me (go) to the festival, if we (design) the outfit. 5. He (be)

awarded a prize, if he (win) the contest. 6. If you (drink) coffee, your teeth (get) yellow. 7. If you (heat) ice, it (melt). 8. If you (jump) with a parachute, you (overcome) the fear of heights. 9. If people (eat) a lot of starchy food, they (get) fat. 10. If you make a sentence with zero conditional, you use present simple tense.

b) using second or third conditional.

Model: If I (become) the head of state, I (take) a revolutionarily new look at social security system. – If I became the head of state, I would take a revolutionarily new look at the social security system. (second conditional).

John (have/not) a car accident if he (choose) another road. – John wouldn't have had a car accident if he had chosen another road. (third conditional).

1. If we (be/not) friends, I (get) angry with you. 2. If I (know) Spanish, I (understand) his explanation. 3. She (be) more sociable, if she (have) some friends. 4. If you (teach) your son to speak German, he (be) perfect at it now. 5. If you (marry) someone famous, you (become a movie star. 6. Peter (lose) weight if he (eat) less. 7. If I (not/be) always so late, I (be) promoted. 8. I (like) spending time with you if you (be not) so pessimistic about everything. 9. Dmitry (know) how to swim properly, if he (go) to swimming pool every week. 10. If she (be/not) so grumpy, she (get) married already.

Exercise 2. Answer the questions.

Model: What will you do if you enter to the university? - I will be happy if I enter to the university.

1. What would you do if you got lost in the forest? 2. What will you say if your mother sees you playing in the yard late in the evening? 3. What would you have thought if you had seen your friend in a winter coat in such hot weather? 4. What would you have become if you had gone to a professional school? 5. What would you do if you had a lot of money? 6. What will you do if the weather is bad? 7. What will you do if your parents late for train? 8. What would you do if you hadn`t pass the exams? 9. What would you do if hadn`t any chances? 10. What will you do if your unknown man offers to pick up you?

Exercise 3. Complete the sentences.

Model: He wouldn't fail the exam if he … - He wouldn't fail the exam if he paid more attention to his lessons.

1. If you see Alec ___. 2. If he had had more practical experience, the work ___. 3. They would have prepared for the examination better if ___. 4. We would play the game in the open air if ___ . 5. We want to meet tomorrow evening if ____ . 6. I would be very glad if ___ . 7. If you had gone to the stadium, ____ . 8. We would have organized the competition better if ____ . 9. The patient would have been better if ___ . 10. If we leave right now, we ___ .

Exercise 4. Translate into Ukrainian.

1. If I went to London, I should visit the British museum. 2. If you see your aunt give her my best wishes. 3. Take your umbrella if it rains. 4. If she went to the concert of modern music, she would enjoy it very much. 5. We might visit the

exhibition if it weren't so late. 6. We shouldn't have caught the train if we had left the house ten minutes later. 7. The patient would be better if he took the medicine the doctor had prescribed. 8. If my mother is shopping, she will be back in an hour or so. 9. If my sister comes earlier than we, she will prepare dinner. 10. If it rained these days, the harvest of potatoes would be better.

Exercise 5. Translate into English.

1. Він допоможе вам підготувати доповідь, якщо у нього буде вільний час 2. Вони закінчать свій фільм на наступному тижні, якщо усе буде гаразд. 3. Ми підемо до музею завтра, якщо він буде відкритий. 4. Це буде чудово, якщо він напише музику до нашого фільму. 5. Ми почнемо репетицію за умови, що п'єса сподобається акторам. 6. Я впевнений, що він поїде туди, навіть, якщо піде дощ. 7. Він погодиться прийти на вечір за умови, що його не будуть просити співати. 8. Вона виступатиме у концерті за умови, що ви будете їй акомпанувати. 9. Ви досі чекаєте? 10. Вона сидить у саду.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 10. Details of Ambushed in Orange.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Виконати вправу на відпрацювання лексичних одиниць.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

self-defence – самозахист
hostile – ворожий, недружній
come under fire – потрапити під вогонь
checkpoint – блокпост
clearly identify – чітко визначати
wound – рана, травма
innocent civilians – невинна цивільна особа
damage – пошкодження

2. Граматичні правила за темою:
Повторити утворення та вживання часів групи Indefinite, Continuous, Perfect.

3. З'єднати частини танка з їхніми визначеннями:

1.	cupola	a	The band of metal that goes around the wheels of a tank.
2.	gunsight	b	The tube down which a shell moves when fired.
3.	barrel	c	The revolving turret which has guns or machine guns.
4.	track	d	The vertical protection around a tank.
5	sideskirt	e	The device on a weapon used to aim at a target.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Use the correct form of the Future Tense:
Model: Why don't you come with us. I'm sure you ____ (enjoy) the show. – Why don't you come with us. I'm sure you <u>will</u> enjoy the show.
1. A: Oh! You've got a ticket for the party. B: Yes. I ___ (see) it on Friday.
2. A: Tea or coffee?
B: I ____. (have) coffee, please.
3. There isn't any cloud in the sky. It ____ (be) a lovely day.
4. We ____ (win) the match. We're playing really well.
5. The festival ___ (last) for ten days.
6. I ____ (have) a meal with a few friends. There ____. (be) about ten of us.
7. Phil ____ (come) round us tomorrow. We ____ (be) at the airport at 9:30.
8. That ____. (not / cost) more than $50.

9. The museum ____ (open) at 9:00 everyday but tomorrow it ____ (not / be) opened at 9:00.
10. I ____ (pay) it back to you as soon as I get my salary.

Exercise 2. Fill in will or be going to:
Model: A: Oh no! I've left my purse at home and I haven't got any money on me!
B: Don't worry. I will lend you some.
1. A: Why do you need so much sugar?
B: I ____make a cake.
2. A: I don't know how to use this mixer.
B: That's OK. I ____ show you.
3. A: Why are all these people gathered here?
B: The Prime Minister ____ open the new hospital ward.
4. A: Did you remember to buy the magazine I asked for?
B: Sorry, I didn't. I ____ buy it when I go out again.
5. A: What's that on your curtains?
B: It's a stain. I ____ take them to the dry cleaner's tomorrow.
6. A: These bags are very heavy. I can't lift them.
B: I ____ carry them for you.
7. A: I hear you're going to Leeds University in September.
B: Yes, I ____ study French and German.
8. A: Why don't you tidy your room?
B: I ____ play football in ten minutes, so I haven't got time.
9. A: How can we get all this home?
B: I ____ ask James to come and help.
10. She has bought some wool. She _____ knit a sweater.

Exercise 3. Use Present Perfect or Past Simple.
Model: I already (to do) my homework. – I have already done my homework. Now I can go for a walk.
I (to do) my homework yesterday. – I did my homework yesterday.
1. He just (to come) home. 2. He (to come) home a minute ago. 3. Nick (to play) football yesterday. 4. She already (to come) from school. Now she is doing her homework. 5. I (to read) this book last year. 6. I (to read) this book this year. 7. I never (to be) to Washington. 8. You ever (to be) to New York? 9. You ever (to see) the eruption of a volcano? 10. I (not yet to eat) today.

Exercise 4. Open the brackets using Present, Past, Future Simple; Present, Past Continuous; Present, Past Perfect.
Model: What you (to buy) at the shop tomorrow? – What will you buy at the shop tomorrow? (Future Simple). Don't make noise! Father (to work). – Don't make noise! Father is working.(Present Continuous).

1. You (to go) for a walk with me? – I (to be) sorry, I can't. I (to do) my homework. I (not yet to write) the English exercise. If you (to wait) for me, I (to go) with you in half an hour. I (to want) to go for a walk very much, because I (not to go) for a walk yesterday. 2. Don't go to Nick's place now, he (to work). He (to finish) his homework at seven o'clock. If you (to come) after seven, he (to be) very glad. 3. Pete (to go) to the cinema? – Yes, I (to think) so. He usually (to play) in the yard at this time, and now he (not to be) there. 4. He (to read) a book at five o'clock yesterday. 5. Yesterday the children (to do) all their homework before mother (to come) home, and when she (to come), they (to play) with the cat. 6. I (to lose) my key when I (to play) in the yard yesterday. 7. Ring me up as soon as you (to come) home. 8. Where you usually (to take) books for reading? 9. I (to buy) a very good book last Tuesday. 10. My granny (not to buy) bread yesterday.

Exercise 5. Use Present Continuous, Present Simple, Past Simple or Future Simple.

Model: We (to go) on a trip last Sunday. – We went on a trip last Sunday.(Past Simple). Your brother (to go) to the country with us next Sunday? – Will your brother go to the country with us next Sunday? (Future Simple). Granny (not to cook) dinner now. – Granny is not cooking dinner now. (Present Continuous).

1. We (to cook) our meals on a fire last summer. 2. My sister (to wash) the dishes every morning. 3. When you (to go) to school? 4. What you (to prepare) for breakfast tomorrow? 5. You (to invite) your cousin to stay with you next summer? 6. How you (to help) your sister last summer? 7. I (to send) a letter to my friend tomorrow. 8. Every morning on the way to school I (to meet) my friends. 9. My friend (to go) to the library every Wednesday. 10. He (not to go) to the country yesterday.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 11. Joint Headquarters part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Вивчити граматичні правила за темою заняття.
3. Доповнити речення, використовуючи слова подані в таблиці.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

civil-military Co-operation (CIMIC) – цивільно-військове співробітництво
Communication and Information System (CIS) – система комунікацій та інформування
Chief of Representative (DOS) – голова представництва
Director National Staff (CHOD) – керівник національного штабу
Chief of Defence (COS) – начальник оборони
Senior of Staff (SNR) – старший співробітник, старший по штабу
provide – надавати, забезпечити
logistic – логістичний, логістика
personnel – персонал
advice – порада, консультація
carry out – реалізувати, виконувати
coordinate – координувати
manage – керувати, управляти
budget – бюджет

2. Граматичні правила за темою:

Речення. Типи речень. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень

Речення – це група слів, яка виражає закінчену думку.

Залежно від мети висловлювання в англійській мові розрізняють такі типи речень: а) розповідні (the declarative sentences), питальні (the interrogative sentences), спонукальні (the imperative sentences), окличні (then exclamatory sentences). Розповідні, питальні та спонукальні речення можуть бути стверджувальними та заперечними.

Головні члени речення:

Підмет (the subject) **–** головний член речення, що граматично залежить від інших членів речення і означає предмет (у широкому розумінні), стан чи дію якого визначає присудок. Відповідає на питання хто? (who?), що? (what?). Підметом може бути а) іменник ***Our house*** *is in a centre.*; б) займенник*:* ***He*** *goes to school every day.*; в) числівник: ***Four*** *of them have*

gone.; г) інфінітив: ***To go*** *there is very important*.; д) герундій: ***Reading*** *is useful.* А також іншими частинами мови.

Присудок (the predicate) – головний член речення, що граматично залежить від інших членів речення і означає дію (стан, властивість, якість) предмета, вираженого підметом. Відповідає на питання: що робити (що робиться) з предметом.

За своєю структурою може бути:

а) простим дієслівним, що означає дію і виражений дієсловом в особовій формі в будь-якій часовій формі, в будь-якому стані та в будь-якій відміні.
I ***go*** *to the institute. I* ***wrote*** *it yesterday. I* ***will spend*** *a day there.*

б) складеним іменниковим, що означає стан, якість, належність до певного класу предметів. Складний іменний присудок складається з двох частин: дієслова-зв'язки (наприклад to be) в особовій формі та іменникової частини, що виражена іменником, прикметником, числівником і т.д. *My pen is bad. He will be a doctor.* На відміну від української мови, дієслово-зв'язка в англійській мові ніколи не опускається.

в) складеним дієслівним, який має дві форми: а) модальний дієслівний присудок: *She* ***must do*** *it every day.* б) аспектуальний дієслівний присудок: *I* ***started to do*** *it when I got up.*

Другорядні члени речення:

Додаток (the object) *– другорядний член речення, який доповнює присудок за змістом. Додаток відповідає на запитання: кого? кому? про що? і т. д. Додаток може бути виражений іменником, займенником, числівником і т.д. He gave* ***me*** *the address of his new flat.*

Означення (the attribute) *– другорядний член речення, який уточнює підмет чи додаток. Може бути виражений: іменником в присвійному відмінку, прикметником, займенником, числівником, інфінітивом, герундієм, дієприкметником. The* ***old*** *house was rebuilt.* ***Nick's*** *parents are doctors.*

Обставини (the adverbial modifiers) *– другорядний член речення, який означає місце, час, спосіб виконання дії, мету, причину. They didn't come* ***because of the rain.*** *He* has come ***for information.***

Типи питальних речень

За характером запитання і потрібної відповіді на нього в англійській мові розрізняють чотири типи питальних речень: *загальні (general), спеціальні (special), альтернативні (alternative), розділові (disjunctive).*

Загальними називаються запитання, на які можна відповісти yes чи no. Do you like it? – Загальне запитання починається з допоміжного або модального дієслова, після якого стоїть підмет, а потім основне дієслово:
Do you like it? Are you a student? Can you help me? Will he tell you it?

Спеціальними називаються запитання до окремих членів речення. Вони починаються питальними словами who, what, which, where, when, whose, why, how many, how long тощо.

Серед спеціальних запитань розрізняють:
а) запитання до різних членів речення, крім підмета і його означення;
б) запитання до підмета та його означення.

У запитаннях до різних членів речення після питального слова порядок слів такий самий, як у загальних запитаннях: *спеціальне запитальне слово – допоміжне дієслово – підмет – основне дієслово – потім всі інші члени речення: Where do you live? How did you meet her? What do you do? When did you get up?*

У спеціальних запитаннях до підмета та його означень, порядок слів, як у розповідному реченні, допоміжне дієслово не вживається. Якщо є запитальне слово who чи whose (в однині) у Present Simple основне дієслово стоїть у формі третьої особи однини (тобто має закінчення -(e)s: ***Who goes*** to the cinema? ***Whose friend knows*** it? *Але*: ***Whose friends know*** it? у Past Simple основне дієслово стоїть у другій формі: ***Who played*** football there? ***Who wrote*** *this letter?* ***Who has brought*** *it?*

Альтернативні запитання – це запитання вибору. Вони складаються з двох частин, з'єднаних сполучником or (чи). Альтернативні запитання можуть мати структуру як загальних, так і спеціальних запитань. Якщо альтернативне запитання не відноситься до підмета, воно вимагає повної відповіді: *Is he a doctor or an engineer? – Він лікар чи інженер? Does he live in Kyiv or in Ternopil? – Він живе в Києві чи Тернополі?* Якщо альтернативне запитання відносяться до підмета, то допоміжне або модальне дієслово вживається також і перед другим підметом. Таке запитання вимагає короткої відповіді: *Do you work there or does your brother? My brother does. – Ви там працюєте чи ваш брат? – Мій брат.*

Розділове запитання складається з двох частин. Перша частина – розповідне речення в стверджувальній або заперечній формі, друга – коротке загальне запитання, що складається з підмета, вираженого особовим займенником, який відповідає підмету першої частини та допоміжного або модального дієслова. Якщо присудком першої частини дієслово в Present Indefinite або Past Indefinite (крім дієслів to be і to have, в такому випадку повторюються ці дієслова), в другій частині вживаються відповідні форми допоміжного дієслова to do.

Якщо перша частина розділового запитання має стверджувальну форму, то в другій частині вживається заперечна форма, і навпаки, якщо ж перша частина – заперечна, то друга частина має стверджувальну форму.
You have brought the book, haven't you? – Ви принесли книжку, чи не так?
You haven't seen him, have you? – Ви не бачили його, чи не так?
She loves you, doesn't she? – Вона вас любить, чи не так?
You want some money, don't you? – Вам потрібні гроші, чи не так?
He is a student, isn't he? – Він студент, чи не так?
You didn't go there yesterday, did you? – Ви не ходили туди вчора, чи не так?

3. Доповнити речення, використовуючи слова подані в таблиці:

welcome package suspence office call vin d'honneur primary responsibility

In an International HQ, the Protocol office is tasked with preparing and co-ordinating visits. The person responsible for this task is the officer of 1) ***primary responsibility.*** He/She will organise a visit to the Commander`s office, which is known as an 2) _____. He/She may also organise a reception for the visitor with drinks and snacks, called a 3) _____. He/She will also probably prepare helpful documents such as maps of the base or local town, known as a 4) _____. The date all of these tasks have to be completed is known as the 5) _____ date.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Put questions to the underlined words.
Model: She learns English words <u>every day</u>. – How often does she learn English words?
1. My mother runs the house ***<u>perfectly</u>***. 2. Mr Short is a ***<u>nice</u>*** man. 3. My ***<u>students</u>*** are very nice. 4. ***<u>John and Dick</u>*** are playing tennis. 5. ***<u>They</u>*** run for the bus every morning. 6. We ***<u>like English tea</u>***. 7. Louisa has got ***<u>a very interesting job</u>***. 8. I have dinner ***<u>at 7 o'clock in the evening</u>***. 9. Babies usually have ***<u>five</u>*** meals a day. 10. There is ***<u>a round table and five chairs</u>*** in the middle of the room.

Exercise 2. Make up all possible types of questions on the basis of the given sentences: a) general, b) disjunctive, c) alternative, d) special questions and e) questions to the subject.
Model: Helen likes to read books.
a) Does Helen like to read books? b) Does Helen like to read books, doesn't she? c) Does Helen like to read books or paint pictures? d) What does Helen like to read? e) Who likes to read books?
1. The children are swimming in the river. 2. The work can be done in two weeks. 3. You have to write letters. 4. There will be a new service-station here. 5. They lay in the sun for half an hour. 6. Tom usually plays football after school. 7. I am writing an English exercise now. 8. My friends didn't do their homework at seven o'clock yesterday. 9. She was reading the whole day yesterday. 10. We listened to an interesting lecture yesterday.

Exercise 3. Ask questions on the attributes in bold type. (The interrogative words for use: what, which, whose, what kind of, what sort of, how much, how many).
Model: This is my brother's tennis racket. – Whose tennis racket is this?
1. This is a book ***on architecture***. 2. ***Warm*** winds blow from the South. 3. Bus ***number 5*** will take you as far as the Opera House. 4. To play tennis we must have ***four*** balls. 5. Give me the magazine ***on the right.*** 6. She lives in ***that*** house ***at the***

corner of the street. 7. She lives in a ***new*** house of ***modern construction***. 8. There are ***fifteen*** apple-trees in ***our*** garden. 9. You mustn't lift ***heavy*** things. 10. I like ***sweet biscuits.***

Exercise 4. Make up types of questions.

a) general questions:

Model: Jane does not like lemon. (Apples) – Does Jane like apples?
1. John was busy yesterday evening. (Today) 2. I prefer reading a book before going to bed. (Watch TV) 3. I can play football very well. (Volley-ball) 4. Spanish is spoken in Spain. (Latin America). 5. My sister likes travelling by car. (Train).
b) special questions:
Model: You can look for information on a timetable on the ground floor. (Where). – Where can you look for information?
1. I am keen on visiting new countries. (What). 2. She works from 6 a.m. till 4 p.m. (How many hours) 3. She will meet me at the platform. (What time) 4. I was not ready to go through the test. (Why) 5. Jack is a member of a school football team. (Who).
c) to the subject:
Model: Our neighbor's children broke the window. (Who). – Who broke the window?
1. Lily has not answered the questions yet. (Who). 2. Sting is my favorite singer. (Who). 3. Jake is going to Turkey next Saturday. (Who). 4. My whole class visited the National Art Museum. (Who). 5. Good results gave him hope for the future. (What).
c) tag-questions:
Model: Molly took dance classes. – Molly took dance classes, didn't she?
She does not like watching TV, __? – She does not like watching TV, does she?
1. Her brother is older than she, __? 2. He does not go to extra classes, __? 3. You should tell your husband the truth, __? 4. He was a good student, __? 5. Dolphins are very kind animals, __?

c) alternative questions:
1. Ти любиш дивитися футбол або баскетбол? 2. Ти любиш дивитися фільми або серіали? 3. Твій кіт сірий або чорний? 4. Ти частіше пишеш ручкою або олівцем? 5. Ти сьогодні працюєш вдома або в офісі?

Exercise 5. Translate into English.
1. Хто дав тобі цю книгу? 2. Ти пишеш музику? 3. Що вони тут роблять? 4. Ти вчора ходив на вечірку Марка? 5. Ти граєш на роялі? 6. Що це було? 7. Як я можу купити книги в Інтернеті? 8. Ти купиш цю маленьку чорну сукню чи ті сині джинси? 9. Де була Дженіс? 10. Як ти кажеш це англійською?

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 12. The Official Visit part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Повторити граматичні правила за темою заняття.
3. Виконати вправи на відпрацювання лексичних одиниць.
4. Виконати граматичні вправи.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

welcome package – пакет документів
suspense – строк, термін
office call – службовий дзвінок\візит
officer of primary responsibility – офіцер первинної відповідальності
vin d'honneur – фуршет

2. Граматичні правила за темою:
Повторити вживання модальних дієслів.

3. Виконати вправи на відпрацювання лексичних одиниць:

Exercise 1. Доповніть текст, використовуючи слова подані в таблиці.

Director of Staff SNR COS Senior National Representative Chief of Staff DOS

In an international HQ such as NATO HQ, the highest ranking representative of member nations is the 1) *Senior National Representative* or in its abbreviated from 2) _____. The principal advisor to the Commander is the 3) _____ or 4) _____. His advisor about staff matters is the 5) _____ or 6) _____.

Exercise 2. Доповніть тексти, використовуючи слова подані в таблиці.

I am sending you Can you organize Please evaluate Please reply Can you please indicate

From: SNR
To: Protocol Chief
The outline plan sounds fine but we would prefer to come one week later on 23rd or 24th Nov., with 29th Nov. as a reserve date. 1) _____ which date is most appropriate asap?

From: Protocol Chief
To: PIO
The COS will be arriving on 14th Dec. at 1100 hours. 2) ____ transport from the airport to our HQ and coordinate the visit? We will be having lunch on the base. 3) ____ with all the details and any comments no later than 3rd Dec.

From: SNR
To: DOS
The CHOD has accepted our proposal and will be accompanied by his Military Assistant and the SNR from Hungary. I have arranged for a tour of the base at 1530 hours on Wed. Oct. 28th. 4) ____ a copy of the timetable and route we will follow. 5)____the attached document and let us have your comments.

4. Виконати граматичні вправи:

Exercise 1. Complete the sentences with must / mustn't or needn't:
Model: I haven't got much time. I must hurry. I have got plenty of time. I needn't hurry.
1. "Do you want me to wait for you?" "No, it's okay. You ___ wait."
2. Smith gave me a letter to post. I ___ forget to post it.
3. You ___ come if you don't want to but I hope you will.
4. We have enough food at home so we ___ go shopping today.
5. This book is very valuable. You __ look after it very carefully and you __lose it.
6. You have got a new skirt, so you ___ buy another.
7. It's holiday tomorrow. You ___ get up early.
8. He's ill, so he ___ see the doctor.
9. It's snowing. You ___ put on your coat.
10. You ___ take too many aspirins in one day.

Exercise 2. Fill in the blanks with can or can't:
Model: The temperature in the mountains ___ be low even in spring. – The temperature in the mountains can be low even in spring.
1. She is a small baby. She ___ eat meat, but she ___ drink milk.
2. That dress is not expensive. I ___ buy it.
3. A cat ___ climb up a tree, but a dog ___ .
4. I'm very tired today. I ___ clean my room.
5. John is very short. He ___ play basketball very well.
6. We are very hungry, so we ___ eat a lot of sandwiches.
7. He is very fat. He ___ run very fast.
8. We ___ sleep in the bedroom but we ___ sleep in the bathroom.
9. You___ easily get lost in this town.
10. It ___ be very cold here in winter.

Exercise 3. Fill in the blanks with can / can't or must / mustn't:
Model: ___ you play the guitar? – Can you play the guitar?
She is ill, so she …see the doctor. – She is ill, so she must see the doctor.
1. It's raining heavily. You ___ take your umbrella.
2. We ___ (not / pick) the flowers in the park.
3. Mike is nine months old. He ___ (not / eat) nuts.
4. I am very tall. So I ___ play basketball.
5. I'm sorry but we ___ (not / come) to your party tomorrow.
6. You are speaking very quietly. I ___ (not / understand) you.
7. ___ I use your phone?
8. We ___ go to the bank today. We haven't got any money.
9. My hands are dirty. I ___wash them.
10. It's late. I ___ go now.

Exercise 4. Fill in the blanks using must, can't, may, might, could and past forms of them.
Model: She ___ (speak) Spanish well 5 years ago. – She <u>could</u> speak Spanish well 5 years ago.
1. Sally looks sad and worried. She ___ (have) a problem with something.
2. Bob ___ (be) at school because I haven't seen him today.
3. Mr. Treves hasn't come to work yet. He has never been late for work. He ___ (miss) the bus.
4. Timmy is a very good boy. He isn't naughty, so he ___ (break) that window. Someone else ___ (break) it.
5. I'm sure that I dropped my key in the car. It ___ (be) there at the moment.
6. The street is wet this morning. I'm not sure but it ___ (rain) last night.
7. A: I talked to your science teacher at school yesterday.
B: You ___ (talk) to her because she wasn't at school yesterday.
8. A: The man was being taken to hospital. He ___ (have) an accident.
B: Yes, I'm sure he had an accident.
9. A: Will you come to my birthday party tomorrow?
B: I ___ (come) to your party because I have to look after my little sister.
10. A: I'm going to do a parachute jump next week.
B: You are going to jump out of an airplane! But you're 73 years old! You ___ (be) serious. You ___ (be) mad.
A: It really ___ (be) wonderful looking down on everything. I've always wanted to try it.
B: But anything could happen. You ___ (be) injured, or even killed. I wouldn't take the risk.
A: Well, your life ___ (be) much fun if you never take risks. You ought to try it, too. You never know. You ___ (enjoy) it.
B: Enjoy it! You ___ (be) joking.

Exercise 5. Translaten into English.

1. Я можу стрибнути без страховки. 2. Можна мені залишитися тут на ніч? 3. Я повинен бути у свого боса о 3:00. 4. Мені хотілося б випити з вами чашечку чаю. 5. Мені необхідно подати звіт до четверга. 6. Я не можу продати цю картину. 7. Мама буде рада з вами познайомитися. 8. Мені доводиться ходити сюди кожен день. 9. Ви повинні заплатити за мене. 10. Я можу розповісти вам кумедну історію.

Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.
Самостійне вивчення № 13. Greetings and Introductions part 2.
Час на проведення – 3 години.

Навчальні питання

1. Самостійне вивчення нової лексики за темою заняття з метою поповнення лексичного запасу курсантів.
2. Зробити письмову доповідь за темою «Правила знайомства в Сполучених Штатах Америки та Великобританії» («Rules for introductions in the USA and Great Britain»).
3. Підготуватися до модульного контролю:
а) повторити лексичні одиниці ЗМ.
б) повторити граматичні правила ЗМ.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Лексика за темою:

bow – уклін
shake hands – потиснути руки
embrace – обійми
travel – подорожувати
kiss on the cheek – цілувати у щоку
weather – погода
accommodation – розміщення, проживання
immediate plans – найближчі плани
previous visit – попередній візит
the venue – місце проведення

2. Зробити письмову доповідь за темою «Правила знайомства в Сполучених Штатах Америки та Великобританії» («Rules for introductions in the USA and Great Britain»).

ТАБЛИЦЯ НЕПРАВИЛЬНИХ ДІЄСЛІВНИХ ФОРМ

1. arise [ə'raɪz]	arose [ə'rouz]	arisen [ə'rɪzn]	виникати, поставати, піднімати (ся)
2. be [bi:]	was [wɒz], were [weə]	been [bi:n]	бути
3. bear [bea]	bore [bɔ:]	born [bɔ:n]	нести, народжувати
4. beat	beat [bɪ:t]	beaten [bɪ:tn]	бити
5. become [bɪ'kʌm]	became [bɪ'keɪm]	become [bɪ'kʌm]	ставати кимось, чимось
6. begin[bɪ'gɪn]	began [bɪ'gen]	begun [bɪ'gʌn]	починати(ся)
7. bend [bend]	bent [bent]	bent [bent]	гнути
8. bind [baɪnd]	bound [baund]	bound [baund]	зв'язувати
9. bite [baɪt]	bit [bɪt]	bitten [bɪtn] (bit	кусати

		[bɪt])	
10. bleed [bli:d]	bled [bled]	bled [bled]	сходити кров'ю
11. blow[bləu]	blew [blu:]	blown [bləun]	дути
12. break [breɪk]	broke [brəuk]	broken ['brəukn]	ламати, повідомляти (новину)
13. breed [bri:d]	bred [bred]	bred [bred]	вирощувати
14. bring [brɪŋ]	brought [brɔ:t]	brought [brɔ:t]	приносити
15. build [bɪld]	built [bɪlt]	built [bɪlt]	будувати
16. burn [bɜ:n]	burnt [bɜ:nt]	burnt [bɜ:nt]	горіти, палити
17. burst	burst [bɜ:st]	burst [bɜ:st]	розбиватися, вибухати
18. buy [baɪ]	bought [bɔ:t]	bought [bɔ:t]	купувати
19. cast [ka:st]	cast [ka:st]	cast [ka:st]	розкидати
20. catch [kætʃ]	caught [kɔ:t]	caught [kɔ:t]	ловити
21. choose [tʃu:z]	chose [tʃəuz]	chosen ['tʃəuzn]	вибирати
22. come [kʌm]	came [keɪm]	come [kʌm]	приходити
23. cost [kɔst]	cost [kɔst]	cost [kɔst]	коштувати
24. cut [kʌt]	cut [kʌt]	cut [kʌt]	різати
25. dig [dɪg]	dug [dʌg]	dug [dʌg]	рити, копати
26. do [du:]	did [dɪd]	done [dʌn]	робити, виконувати
27. draw [drɔ:]	drew [dru:]	drawn [drɔ:n]	малювати, притягувати
28. dream [dri:m]	dreamt [dremt]	dreamt [dremt]	мріяти, снитися
29. drink [drɪnk]	drank [dræŋk]	drunk [drʌŋk]	пити
30. drive [draɪv]	drove [drɔuv]	driven [drɪvn]	керувати авто
31. eat [i:t]	ate [et]	eaten [i:tn]	їсти
32. fall [fɔ:l]	fell [fel]	fallen [fɔ:ln]	падати
33. feed [fi:d]	fed [fed]	fed [fed]	годувати
34. feel [fi:l]	felt [felt]	felt [felt]	почувати (себе)
35. fight [faɪt]	fought [fɔ:t]	fought [fɔ:t]	битися, боротися
36. find [faɪnd]	found [faund]	found [faund]	знаходити
37. flee [fli:]	fled [fled]	fled [fled]	тікати, рятуватися
38. fly [flaɪ]	flew [flu:]	flown [fləun]	літати
39. forget [fə 'get]	forgot [fə 'gɔt]	forgotten [fə'gɔtn]	забувати
40. get [get]	got [gɔt]	got [gɔt])	отримувати, розуміти,добиратися
41. give [gɪv]	gave [geɪv]	given ['gɪvn]	давати
42. go [gɔu]	went [went]	gone [gɔn]	іти, їхати
43. grow [grɔu]	grew [gru:]	grown [grɔun]	виростити
44. hang [hæŋ]	hung[hʌŋ]	hung [hʌŋ]	висіти
45. have[hæv]	had [hæd]	had [hæd]	мати (щось)
46. hear [hɪə]	heard [hə:d]	heard [hə:d]	чути

47. hide[haɪd]	hid [hɪd]	hidden ['hɪdn]	ховатися
48. hit [hɪt]	hit [hɪt]	hit [hɪt]	вдарити
49. hold[həuld]	held [held]	held [held]	тримати
50. hurt [hə:t]	hurt [hə:t]	hurt [hə:t]	завдавати болю, боліти
51. keep [ki:p]	kept [kept]	kept [kept]	тримати, зберігати
52. know [nəu]	knew [nju:]	known [nəun]	знати
53. lay [lei]	laid [leid]	laid [leid]	класти, покласти
54. lead [li:d]	led [led]	led [led]	лідирувати, вести за собою
55. leap [li:p]	leapt [lept] leaped [li:pt]	leapt [lept] leaped [li:pt]	стрибати, плигати
56. learn [lə:n]	learnt [lə:nt]	learnt [lə:nt]	вчити(ся)
57. leave [li:v]	left [left]	left [left]	залишати, покидати
58. lend [lend]	lent [lent]	lent [lent]	позичати
59. let [let]	let [let]	let [let]	дозволяти, здавати в оренду
60. lie [laɪ]	lay [leɪn]	lain [leɪn]]	лежати
61. light [laɪt]	lit [lɪt]	lit [lɪt]	світити
62. lose [lu:z]	lost [lɔst]	lost [lɔst]	втрачати, губити
63. make [meɪk]	made [meɪd]	made [meɪd]	робити руками (помилку)
64. mean [mi:n]	meant [ment]	meant [ment]	означати
65. meet [mi:t]	met [met]	met [met]	зустрічати, знайомитися
66. mistake [mɪs'teɪk]	mistook [mɪs'tuk]	mistaken [mɪs'teɪkn]	помилятися, неправильно розуміти
67. pay [peɪ]	paid [peɪd]	paid [peɪd]	платити
68. put [put]	put [put]	put [put]	класти
69. read [ri:d]	read [red]	read [red]	читати
70. ride [raɪd]	rode [rəud]	ridden ['rɪdn]	кататися
71. ring [rɪŋ]	rang [ræŋ]	rung [rʌŋ]	телефонувати
72. rise [raɪz]	rose [rəuz]	risen ['rɪzn]	підніматися, вставати
73. run [rʌn]	ran [ræn]	run[rʌn]	бігти
74. say [seɪ]	said [sed]	said [sed]	сказати
75. see [si:]	saw [sɔ:]	seen [si:n]	бачити
76. sell[sel]	sold [səuld]	sold [səuld]	продавати
77. send [send]	sent [sent]	sent [sent]	посилати
78. set [set]	set [set]	set [set]	налаштувати, установлювати

79. shake [ʃeɪk]	shook [ʃuk]	shaken [ʃeɪkn]	трясти
80. shine [ʃaɪn]	shone [ʃɔun]	shone [ʃɔun]	світити
81. shoot [ʃu:t]	shot [ʃɔt]	shot [ʃɔt]	стріляти
82. show [ʃou]	showed [ʃoud]	shown [ʃoun]	показувати
83. shut [ʃʌt]	shut [ʃʌt]	shut [ʃʌt]	закривати
84. sing [sɪŋ]	sang [sæŋ]	sung [sʌŋ]	співати
85. sink [sɪŋk]	sank [sæŋk]	sunk [sʌŋk]	потонути
86. sit [sɪt]	sat [sæt]	sat [sæt]	сидіти
87. sleep [sli:p]	slept [slept]	slept [slept]	спати
88. smell [smel]	smelt [smelt]	smelt [smelt]	пахнути, нюхати
89. speak [spi:k]	spoke [spɔuk]	spoken ['spɔukn]	говорити, розмовляти
90. spell	spelt [spelt] spelled [speld]	spelt [spelt] spelled [speld]	вимовляти по буквах
91. spend [spend]	spent [spent]	spent [spent]	витрачати, проводити (час)
92. spoil [spɔɪl]	spoilt [spɔɪlt]	spoilt [spɔɪlt]	псувати
93. spread [spred]	spread [spred]	spread [spred]	поширювати, намащувати
94. spring [sprɪŋ]	sprang [spræŋ]	sprung [sprʌŋ]	стрибати
95. stand [stænd]	stood [stud]	stood [stud]	стояти
96. steal [sti:l]	stole [stɔul]	stolen ['stɔuln]	красти
97. stick [stɪk]	stuck [stʌk]	stuck [stʌk]	приклеювати, дотримуватись
98. sting [stɪŋ]	stung [stʌŋ]	stung [stʌŋ]	жалити
99. stride [straɪd]	strode [strɔud]	stridden ['strɪdn]	крокувати
100. strike [straɪk]	struck [strʌk]	struck [strʌk]	бити, страйкувати
101. strive [straɪv]	strove [strɔuv]	striven ['strɪvn]	старатися
102. swear [sweə]	swore [swɔ:]	sworn [swɔ:n]	присягатися
103. sweep [swi:p]	swept [swept]	swept [swept]	підмітати
104. swim [swɪm]	swam [swæm]	swum [swʌm]	плавати
105. swing [swɪŋ]	swung [swʌŋ]	swung [swʌŋ]	гойдатися, мінятися
106. take [teɪk]	took [tuk]	taken ['teɪkn]	брати
107. teach [ti:tʃ]	taught [tɔ:t]	taught [tɔ:t]	навчати
108. tear [teə]	tore [tɔ:]	torn [tɔ:n]	рвати на шматки
109. tell [tel]	told [tɔuld]	told [tɔuld]	розповідати
110. think [θɪnk]	thought [θɔ:t]	thought [θɔ:t]	думати
111. throw [θrɔu]	threw [θru:]	thrown [θrɔun]	кидати
112. thrust [θrʌst]	thrust [θrʌst]	thrust [θrʌst]	штовхати
113. tread [tred]	trod [trɔd]	trodden ['trɔdn]	ступати
114. understand [ˌʌndə 'stænd]	Understood [ˌʌndə'stu:d]	Understood [ˌʌndə'stu:d]	розуміти
115. upset [ʌp 'set]	upset [ʌp'set]	upset [ʌp'set]	засмучуватися

116. wake [weɪk]	woke [wɔuk]	woken [wɔukn]	прокидатися
117. wear [weə]	wore [wɔ:]	worn [wɔ:n]	носити, одягатися
118. weave [wi:v]	wove [wɔuv]	woven ['wɔuvn]	ткати
119. weep [wi:p]	wept [wept]	wept [wept]	плакати, ридати
120. win [wɪn]	won [wʌn]	won [wʌn]	перемагати, вигравати
121. withdraw [wɪ'ðdrɔ:]	withdrew [wɪð'dru:]	withdrawn [wɪð'drɔ:n]	брати назад, відкликати
122. wring [rɪŋ]	wrung [rʌŋ]	wrung [rʌŋ]	скручувати
123. write [raɪt]	wrote [rɔut]	written [rɪtn]	писати

Література

1. Mellor-Clark S., Baker de Altamirano Y. Campaign – 2. English for military. Student's book. Macmillan, 2005. 145 p.
2. Mellor-Clark S., Baker de Altamirano Y. Campaign – 2. English for military. Workbook. Macmillan, 2005. 97 p.
3. Murphy R. Essential Grammar in use. Cambridge : CUP, 1995. 328 p.
4. Навчальний посібник Speak out (communicative activities) / Укладачі : к.п.н., доц. Ревуцька С.М., ст. викладач Коваль А.В., ст. викладач Сінна Л.Ю., викладач Старух В.О. Харків : НАНГУ, 2015. 248 с.
5. Черноватий Л.М., Карабан В.І. та інш. Практична граматика англійської мови з вправами: Базовий курс : посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови. Вінниця : Нова книга, 2007. 248 с.
6. **http://a4esl.org/**
7. **https://agendaweb. org/**
8. **https://elt.oup.com/**
9. **https://en.islcollective.com/**
10. **https://grammarquiz.net/**
11. **https://test-english.com/**
12. **https://www.britishcouncil.pt/en**
13. **https://www.englishclub. com/**
14. **https://www.englishtestsonline.com/**
15. **https://www.grammarbank.com/**
16. **https://www.grammarwiz.com/**
17. **https://www.perfect-english-grammar.com/**
18. **https://www.proprofs.com/**
19. **https://speaknow.com.ua/test/grammar**
20. **https://cambridge.ua/uk/blog/6-grammar-resources/**
21. **https://grade.ua/uk/blog/7-best-grammar-checkers/**
22. **https://numberone.od. ua/test-english/**
23. **https://naurok.com.ua/test/angliyska-mova**
24. **https://zno.osvita. ua/english/list.html**
25. **https://teacheng.info/tests**
26. **https://pp-books.com.ua/anglijska-mova-trenuvalni-testy/**
27. **https://enguide.ua/magazine/vidy-testov-i-ekzamenov-po-angliyskomu-yazyku-kakoy-vybrat**
28. **http://www.euroosvita. net/prog/print.php/prog/print.php?id=602**
29. **https://tvoemisto.tv/news/do_you_speak_english_8_bezkoshtovnyh_testiv_dlya_perevirky_angliyskoi_78230.html**
30. **https://myenglishworld. pro/ua/testy-z-anhliiskoi-movy-z-vidpovidiamy**
31. **https://www.elc. in.ua/test**
32. **https://www.englishdom.com/ua/test-your-english-level/**
33. **https://smile-school.kiev.ua/ru/urovni-anglijskogo-yazyka-vsyo-po-poryadku/**
34. **https://www.bomi.school/testing?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=google_ads_test&gclid**
35. **https://www.britishcouncil.org.ua/english/learn-online/test**

Для нотаток

Виготовлено в Іміджево-видавничому центрі НГУ тираж 30 шт зам. № 505

Навчальний посібник призначений для самостійної роботи курсантів з навчальної дисципліни «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)» у галузях знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та 08 «Право», для формування лексичної та граматичної компетентностей здобувачів вищої освіти 1-4 років навчання.

Посібник складається з чотирьох змістових модулів: Змістовий модуль № 1. Професійна діяльність військового. Змістовий модуль № 2. Специфіка військової сфери. Змістовий модуль № 3. Кар'єра військового. Змістовий модуль № 4. Військові завдання та операції.

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ
2023